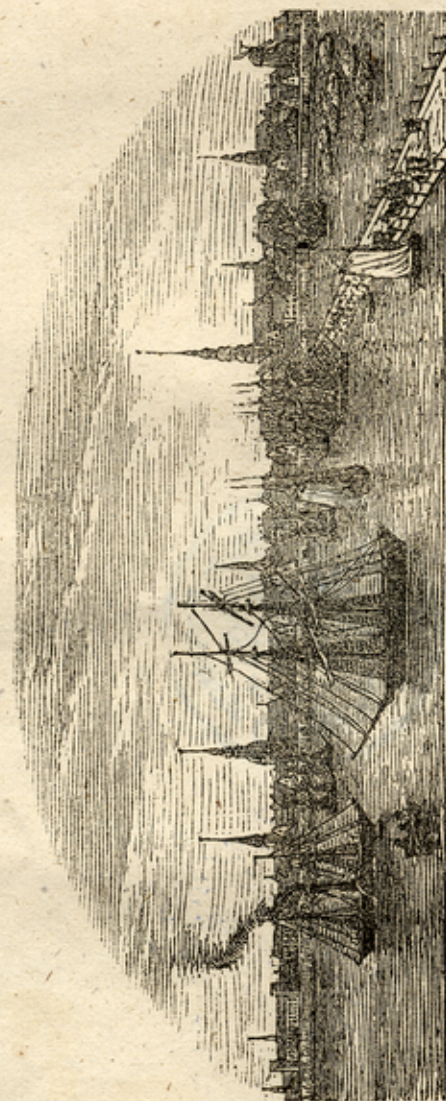

Mija = liin.

Ac. 416.

Ma = rahwa

K a l e n d e r

ehf

T ä h t - r a m a t

1856

Ajjastaja päle, pärran

I s f a n d a I e s u s e K r i s t u s e

sündimist.

Sel ajjastajal om **366** päiwa.

Zwanzigster Jahrgang.

Bearbeitet von der gelehrten Estnischen Gesellschaft.

Der Druck dieses nur in den Ostseegouvernements abzusetzenden Kalenders wird unter der Bedingung gestattet, daß nach Beendigung desselben der Abgetheilten Censur in Dorpat die vorschriftsmäßige Anzahl Exemplare zugestellt werde.

Dorpat, d. 18. October 1855.

(Nr. 144.)

Abgetheilte Censor de la Croix.

T a r t u n,

trükkitu ja müüwa H. Laakmanni man.

Masfap keliidetu 10 kopp. hõbb.

Mõnne sündinu asja mäletus ja arv.

	Ajastatga.
Maailma lomiseft arwatas	5605
Jesanda Jesuse Kristuse sündimiseft	1856
Tarto-lina eddimätsesft ehhitamisesft	826
Kui ristiusft Viivlandimale tulli	670
Putteruse õige ussu üleswõtmisesft	339
Kui Putteruse õige ussu üleswõtmise Viivlandi- male tulli	334
Kui Peterburi-lina nakkati ehhitama	153
Kui meie ma Wennerigi wallitsuse alla sai	146
Wõrro-lina ehhitamisesft	71
Meie Keisri-herra Aleksandri Nikolajewitsi sünd.	38
Tarto surekoli sädmisesft	54
Kui Pranzus Bennemale tulli nink pallanu Moskwa- linast wäljaeti.	44
Kui Viivlandimaal prius fulutei	37
Kui meie armolik Keisri-her Alexander Niko- lajewits nakkas wallitsema	1
Kui se pärramene suur henge-sirjutus meie maal olli	5
Kui Jummal-orjust ferrifun wastse ferrifo-säeduse pärra nakkati pidama	22

Kalendri-tähte selletus.

● noor fu.	n. nädal.
● eddimäne werand.	f. fel
● täüs fu.	m. ehk minn. minnuti.
● pärramene werand.	p. pühha-äiw.
	p. pärrast, päiw, pühha.
	homm.ehk h.hommungul.
	õdd. õddangul.
	õs. õsel.
	e. f. enne fespäiwa.
	p. f. päle fespäiwa.
	fesp. fespäiwal.

Kais ristikesft (**) nädala-päiwa arwonumri een täh-
hendawa, et om Kerrifo wai Krono-pühha, mes ferrifun
pühhendetas; üts ainus (*) tähhendap, et om mäletuse
päiw, mes ferrifun ei pühhendeta, ent mil koghut nink
koll ei peia.

Wastse = ajjastaja laul.

Wiis: Mes rahho om, mo Jesus, mulle.

1.	3.
So essa-hole al, o Jummal, Nink armolikun hoitmisen Sai terwust mulle jöwwe- tunal'	So Waim om minno oppe- tanu So ello: sõnna ramatun, Nink minno sõant ärratanu Mo majjan, kolin, ferrifun. Easf' ommal sõnnal ifkes jäda Mo jallul' lambis, nink neid säeda
Nink sinno abbi-näutmisen Eaas möda sata ajjastaiga, Kui õnsaliko armo-aiga, Mo rahholikun forjusen, Kun sinno jõud nink wäg- gew kääsi, Mes eal armo-tõõn ei wääsi, Mo kinnit minno orjusen.	It's kindmast' õige tee, raa päl'. Se olgo käägi pääl mo wal- guß, Se ello häämaran me selguß, Mo juhataja sinno hää.
2.	4.
Se eest to minna tenno sulle Sel wastse ajja hommungul, Nink pale so, et sinna mulle Jääs hoitjas ello õddangul. Ma loe tunde, päiwi arwo, Kun minna tusi sinno armo It's minno liggi ollewat. Mi loda ma, so hole läbbi Ka eddispäide sinno abbi Mull' eggal ajjal tulleswat.	So armo-laud em mulle tonu Ka rohket rõemo, kōstotust; Om minno waimo wastses lonu, Mull' andnu ussun kinnitust. Sääal om so taiwa-leib mo sõõtnu, So ello wesfi minno jootnu,

Mo ärratanu ellule;
Om mulle sedda rahho andnu
Mes taiwas õnsl' tallel'
pandnu,
Mes ilm ei anna eale.

5.

Ent ajastaig! ke mõda lännu,
Sa tõit ka mulle furbastust.
Ma olle kippet wallo nännu
So päiwil, — tunne halleust.
Sa ollet mõnd mo ommist
matnu,

Mõnd armast hawwan fin-
nifatnu,

Ke terwit sinno rōemoga.
Si kule ne säält minno kaibust,
Si nä' mo ikmist, minno
waiwust. —

Ma hõika neid säält asjanda.

6.

Sa ollet meilt me Keisrit
wõtnu,
Me armsat rigi üllembat,
Nink temmaga fiist hauda
tõtnu,

Sa ärrawinu Nusambat.
Surm om ta ello fistutanu,
Sa häitsnew wannik närwe-
tanu,

Sa asse sanu pärratus.
Sest om ta majja leinust
täüdet

Nink temma rigin wallo läü-
bet

Sa figin paigun furbastus.

7.

Siis terwita ma rōemolikult
So täamba, wastne ajast-
aig!

Nink palle sinno allandlikult,
Suur Summal, kelle läen
kiik aig:

Las' sel me rigi õnnes tulla
Ja süttitajas haigil' olla
Nink parrandada hawatuid.
Oh päästa häddast ärra fiifi;
Siist sada foolwid rahho-
riki;
Säält kostota kiik waiwatuid.

8.

Las' ommal palgel taitwast
paista

Me armolikul Keisrile;
So warjo al ta majjal saista;
Ja õnne temma latfile. —
Ja troni wõtta finnitada
Nink tedda pea ehhitada
Ja esä paistwa kroniga.

Ja anna tälle jäädwat wõ-
must,

Kiik hädda käända rigi hõ-
must

Nink wallitseda aawoga.

G. M.

1. Januar.

31 päiwa.

Wastseajastaja-lu.

Ka mõdalänu ajastat. Sa kaitst esalikult Mo ello; annit
risti al. Mõll' abbi armolikult. Sest kitta ma so soamest Nink
palle: wõtta heldusest Mo wastsest omma hoolde!

Wastseajastaja p. Jesuse ümberleikamisest. Luk. 2, 21.

**1 Pühhap.	Adam	Surew. prom. Helena Pawl. sündim. päiw.	Wastse-ajast. p.
2 Eesp.	Abel		f. 5, 30 m. õdd.
3 Tõisp.	Enof		Selge.
4 Kolmap.	Metusala		Pilwin.
5 Neljap.	Simeon		Sulla.
**6 Rede.	Set		Kolme kunn. p.
7 Poolp.	Melkior		

1. p. p. 3 Kunn. p. Jesus 12 ajastaiga wanna. Luk. 2, 41—52.

8 Pühhap.	Errant		Range
9 Eesp.	Kasper		f. 5, 16 m. homm.
10 Tõisp.	Pawel		kūlm.
11 Kolmap.	Higginus		Eumme sattap.
12 Neljap.	Rein		Selge.
13 Rede.	Hillar		
14 Poolp.	Robbert		

2. p. p. 3 Kunn. p. Sajja Kanan Kalilea-maal. Joan 2, 1—11.

15 Pühhap.	Welsis		Wihma sattap.
16 Eesp.	Ertman		f. 10, 22 m. h.
17 Tõisp.	Tõnnis		Külmetap.
18 Kolmap.	Cewraim		
19 Neljap.	Sara		
20 Rede.	Wabo	Wab. Sebastian	
21 Poolp.	Netta		

3. p. p. 3 Kunn. p. Piddali-tõbbine ja pämehe sullane. Matt. 8, 1—13.

22 Pühhap.	Wintsent		Selge.
23 Eesp.	Potta		
24 Tõisp.	Timoteus		f. 12, 23 m. p. f.
25 Kolmap.	Kristli Paweli ümberl.		Eumme.
26 Neljap.	Hans		saddo.
27 Rede.	Krisostomus		
28 Poolp.	Kaarl		

4. p. p. 3 Kunn. p. Jesus waikistap tuult nink järwe. Matt. 8, 23—27.

29 Pühhap.	Wintsent		Udsune.
30 Eesp.	Jda		
31 Tõisp.	Anno		

1 Januaril tõsep päiw: f. 8, 43 m., lät alla: f. 4, 37 m.

11 — — — — 8, 25 — — — — 3, 59 —

21 — — — — 8, 8 — — — — 3, 23 —

II. Beebruar. 29 päiwa. Künneku.

Easse hallestust mul leüda, Henge söbber Jesus Krist! Minno pattu merde heida, Västa seft mo häddalift. Dmmal waimul las mul' tulla Minz mul sinno pärralt olla.

1 Kolmap.	Priggita	☉ f. 3, 59 m. hom.
*2 Neljap.	Marri Künne p.	Udsune.
3 Rede	Hanna	Wailik külm.
4 Poolp.	Beronifa	Wihma sattap.

5. p. p. 3 Kunn. p. Wainl. külv. umbrohto nisse sekka. Matt. 13, 24—30.

5 Pühhap.	Agata	Pilwine.
6 Eesp.	Pärent	Selge.
7 Tõisip.	Riffart	☉ f. 11, 28 m. ödd.
8 Kolmap.	Salomon	Udsune.
9 Neljap.	Polli	Selge.
10 Rede	Hebbo	
11 Poolp.	Rosa	

9. p. enne Eihawõte. Tõteggija winamäel. Matt. 20, 1—16.

12 Pühhap.	Karrolina	Wihma sattap.
13 Eesp.	Peningna	Selge.
14 Tõisip.	Baltin	Udsune.
15 Kolmap.	Zisrael	Selge.
16 Neljap.	Zula	☉ f. 3, 29 m. h.
17 Rede	Konstanzia	Külmetap.
18 Poolp.	Olimpia	

8. p. enne Eih. Semen mitmasuggutse ma pääl. Euf. 8, 4—15.

*19 Pühhap.	Sanna	Keisri h. troni p.
20 Eesp.	Eufarius	Selge.
21 Tõisip.	Efajas	Pilwine.
22 Kolmap.	Henno Peetri p.	☉ f. 10, 26 m. ödd.
23 Neljap.	Mina	Külm.
*24 Rede	Wiftor Rede ja Poolp.	
*25 Poolp.	Maddis enne lihhap.	

Paaeto Pühhap. Kristuse kannatam. Euf. 18, 31—43.

26 Pühhap.	Nestor	Külm.
27 Eesp.	Klaudius	Selge.
28 Tõisip.	Zustus Paaeto p.	
29 Kolmap.	Konfordia Tuhha p.	

1. Beebruaril tõuseb päike: f. 7, 42 m., läh. alla: f. 4, 50 m.

11.	—	—	—	7, 16	—	—	—	5, 13
21.	—	—	—	6, 48	—	—	—	5, 27

III. März. 31 päiwa. Paaeto ku.

Sinna saiet teotodus, Kui so päle sületi, Narus petus, nägote-
dus, Kui so wangis leüdeti, Et mo waest sa ärrapästas, Pattu
wangist taiwa tõstas. Minna tenna sõamest Tuhhat, tuhhat kõrb se eest.

1 Neljap.	Albinus	☉ f. 4, 24 m. p. f.
2 Rede	Lowisa	Pilwin.
3 Poolp.	Kunnifunde	Udsune.

1. p. Paaetun. Kristust kiusatas kolmförd kurratist. Matt. 4, 1—11.

4 Pühhap.	Adrian	Selge.
5 Eesp.	Meta	Pilwin.
6 Tõisip.	Kotwrit	
*7 Kolmap.	Simmo	Paltwe kolmap.
		1. Kwatember.
8 Neljap.	Perpetua	☉ f. 5, 52 m. ödd.
9 Rede	Mif	Wihma sattap.
10 Poolp.	Plandina	

2. p. Paaetun. Kananea-ma naise uft om suur. Matt. 15, 21—28.

11 Pühhap.	Konstantin	Selge.
12 Eesp.	Kregor	
13 Tõisip.	Ernst	Pilwin.
14 Kolmap.	Zakarias	
15 Neljap.	Lugus	Udsune.
16 Rede	Benjamin	
17 Poolp.	Truta	☉ f. 4, 19 m. p. f.

3. p. Paaetun. Kristus ajap kurrati wäija. Euf. 11, 14—28.

18 Pühhap.	Kaabriel	Selletap.
19 Eesp.	Josep	Selge päiwa
20 Tõisip.	Rupert	paiste.
21 Kolmap.	Penetift	Wailik.
22 Neljap.	Kawael	Selge.
23 Rede	Teowil	
24 Poolp.	Kasimir	☉ f. 7, 40 m. homm.

4. p. Paaetun. Kristus södap 5000 innemist. Jan. 6, 1—15.

*25 Pühhap.	Marrin	Maria kulet. p.
26 Eesp.	Emanuel	Wailik.
27 Tõisip.	Kueta	Selge.
28 Kolmap.	Kideon	
29 Neljap.	Vina	Pilwin.
30 Rede	Nat	
31 Poolp.	Toots	☉ f. 6, 40 m. homm.

1. Märzil tõuseb päiwa: f. 6, 24 m., läh. alla: f. 5, 59 m.

11.	—	—	—	5, 53	—	—	—	6, 21
21.	—	—	—	5, 56	—	—	—	6, 44

IV. Aprill.

30 päiwa.

Jüriku.

Se ellap, ke mo kaitseja om: Mo soamell' nüüd olgo rõem! Mo Jesus ellap allewan! Trots sell', ke moga tapleman! Halleluja!

5. p. Paastun. Jesuse päie heidetat kinnu. Jan. 8, 46—59.

1 Pühhap.	Lora	Pilwin.
2 Eesp.	Tio	
3 Tõisip.	Berdinant	Selletap.
4 Kolmap.	Ambrosius	
5 Neljap.	Maksim	Pilwin.
6 Rebe	Jõlestin	Selge.
7 Poolp.	Aron	

6. p. Paastun. Jesuse sissetullemine Jerusalemmesse. Matt. 21, 1—9.

8 Pühhap.	Corent	 f. 11, 1 m. e. f.
9 Eesp.	Lauß	Pilwin.
10 Tõisip.	Ezekiel	Seggane.
11 Kolmap.	Häärman	
**12 Neljap.	Julius	Suur Neljapäiw.
**13 Rebe	Juðiin	Suur Rebe.
14 Poolp.	Joel	Selletap

Rihhawõte p. ebbim. päiw. Kristuse ülestõusemine. Mark. 16, 1—8.

**15 Pühhap.	Obadja	1. Rihhawõte p.
**16 Eesp.	Ruda	2. Rihhawõte p.
		 f. 1, 14 m. õse.
**17 Tõisip.	Ignazius	Keisri Serra f. p.
*18 Kolmap.	Walerian	Selge.
*19 Neljap.	Timon	
*20 Rebe	Amalia	Põrwane ilm.
*21 Poolp.	Aleksandra	

1. p. p. Krist. ülest. p. Jesus nüüd. henda Jünger. Jan. 20, 19—31.

22 Pühhap.	Kajus	 f. 4, 30 m. p. f.
**23 Eesp.	Jüri Jürip.	Läsa Keisri Pr. n. p.
24 Tõisip.	Albert	Põrwane ilm.
25 Kolmap.	Markus Markuse p.	Pilwin.
26 Neljap.	Ezekias	Selge.
27 Rebe	Anastafius	
28 Poolp.	Olli	

2. p. p. Krist. ülest. p. Kristus hä karjus. Jan. 10, 12—16.

29 Pühhap.	Reimund	 f. 10, 33 m. õdd.
30 Eesp.	Errast	

1. Aprill. tõse p. päiw: f. 4, 54 m., lät alla: f. 7, 9 m.

11. — — — — — 4, 28 — — — — — 7, 31 —

21. — — — — — 4, 2 — — — — — 7, 52 —

V. Mai.

31 päiwa.

Lehekü.

Jesand, ke meid õnjas tennu, Sa ollet tawate nüüd lannu. Ku ello-würst siist rõemoga. Sinna lait siin allandetus, Ent Jesast jälle üllendetus Nint ehhiretus awwoga. So tõ om lõppetet, So riit om põhjandet, Surm om wäartu! Sest lautame Nint kaeme Siist sinno pärra tawate.

1 Tõisip.	Wilip Wit. ja Jakk. p.	f. 1 m. e. f.	Selge.
2 Kolmap.	Siigmunt		
3 Neljap.	Abra Kristi leüdm. p.		Pifne kääp.
4 Rebe	Selma		Wihma sattap.
5 Poolp.	Kottart		

3. p. p. Krist. ülest. p. Kristuse ärraminnel. Jan. 16, 16—23.

6 Pühhap.	Tiidrit	bal. 7. f. 1 m. e. f.	Selletap.
7 Eesp.	Jetta		
8 Tõisip.	Hioh		
*9 Kolmap.	Otto Riggola p.		Lämmi ilm.
10 Neljap.	Kordian		
11 Rebe	Nero		Pilwin.
12 Poolp.	Pankrazius		

4. p. p. Krist. ülest. p. Krist. towot. rõemust. lähhat. Jan. 16, 5—15.

13 Pühhap.	Servazius	bal. 6. f. 7, 21 m. homm.	Wailik tabhe
14 Eesp.	Kristjan		
15 Tõisip.	Sohwi		ilmakene.
16 Kolmap.	Peep		Selge.
17 Neljap.	Anton		Põud.
18 Rebe	Erik		
19 Poolp.	Wilemon		

5. p. p. Krist. ülest. p. Sigest palwe piddamis. Jan. 16, 23—30.

20 Pühhap.	Pilla	bal. 5. f. 1, 27 m. õse.	Pilwin.
21 Eesp.	Trina		
22 Tõisip.	Mila		
23 Kolmap.	Leontine		
**24 Neljap.	Ester		Krist. taitwam. p.
25 Rebe	Urban urbani p.		Wailik tabhe
26 Poolp.	Eduart		ilmakene.

6. p. p. Krist. ülest. p. Kui se rõemustaja saap tull. Jan. 15, 26—16, 4.

27 Pühhap.	Puddo	bal. 4. f. 3, 38 m. p. f.	Selge ja
28 Eesp.	Willem		
29 Tõisip.	Mats		
30 Kolmap.	Wigant		Lämmi.
31 Neljap.	Nelli		

1. Mail tõse p. päiw: f. 3, 39 m., lät alla: f. 8, 14 m.

11. — — — — — 3, 28 — — — — — 8, 35 —

21. — — — — — 3, 4 — — — — — 8, 52 —

VI. Juni.

30 päitwa.

Saniku.

So pühha waim, se annap mull', Mes kõrge, taiwalik; Teep,
mees om armas, Jummal, sull' Nink mulle õnsalik.

1 Rede	Kotjalk	nib-	Wihma sattap.
2 Poolp.	Emma		Jahhe tuul.

Suurwiste p. Pühha Waimo wäljakaldamine. Jan. 14, 23—31.			
**3 Pühhap.	Wiso	bal. 3. tüüwi náb.	1. Suurwiste p.
**4 Teep.	Widrika		2. Suurwiste p.
5 Tõisip.	Poniwajius		Pifne kääp.
6 Kolmap.	Artus		2. Kwatember.
			f. 1, 39 m. p. teesp.
7 Nelsap.	Pufrezia		Jahhe tuul.
8 Rede	Medardus		Selge.
9 Poolp.	Pertram		

Kolmainuse p. Jeesus ja Nikodemus. Jan. 3, 1—15.			
10 Pühhap.	Wlawius	bal. 2. tüüwi náb.	Waiilik, selge
11 Teep.	Parnabas		ilm.
12 Tõisip.	Eina		f. 12, 5 m. p. f.
13 Kolmap.	Tobias		
14 Nelsap.	Tetlow		Pilwin.
15 Rede	Wido		
16 Poolp.	Juština		

1. p. p. Kolmain. p. Rikkas mees ja Lazarus. Euf. 16, 19—31.			
17 Pühhap.	Nikander	bal. 1. tüüwi náb.	Selge n. põw-
18 Teep.	Homer		wane ilm.
19 Tõisip.	Kert		f. 11, 18 m. e. f.
20 Kolmap.	Wlorian		
21 Nelsap.	Nabel		Pilwin.
22 Rede	Tiit		
23 Poolp.	Pasilius		

2. p. p. Kolm. p. Suur õddango sõõmaig. Euf. 14, 16—24.			
**24 Pühhap.	Jaan	bal.	Janipäiw.
25 Teep.	Wio		Selge ilm.
26 Tõisip.	Jeremias		
27 Kolmap.	Waešil		f. 9, 10 m. homm.
28 Nelsap.	Josua		
29 Rede	Peter		Põwwane.
30 Poolp.	Annas		Paweli mället. p.

VII. Juli.

31 päitwa.

Haina ku.

Jä omnian sõnnan mulle Siin trööstjas, Jeesus Krist, Kuf mulle
walmatulle Eäap räsese loormas rist!

3. p. p. Kolmain. p. Ärrakadonu lammak. Euf. 15, 1—10.			
**1 Pühhap.	Teobalt	Päsja Keisri Pr. f. p.	Selge waiilik
2 Teep.	Kreta		ilm.
3 Tõisip.	Kornel		f. 11, 18 m. õdd.
4 Kolmap.	Ulrik		Wihma sattap.
5 Nelsap.	Anselm		
6 Rede	Hektor		
7 Poolp.	Jonatan		

4. p. p. Kolmain. p. Ärra kae pinda lähemb. film. Euf. 6, 36—42.			
8 Pühhap.	Rilian	7. welliste p.	Jahhe tuul.
9 Teep.	Hin		Põub.
10 Tõisip.	Jurka		Wihmane.
11 Kolmap.	Nora		f. 4, 49 m. p. f.
12 Nelsap.	Hindrik		Selge.
13 Rede	Marget		Margarete p.
14 Poolp.	Ponawent		

5. p. p. Kolmain. p. Peetri kalla-lomus. Euf. 5, 1—11.			
15 Pühhap.	Wihka	Kõst. lahjum.	Selge nink
16 Teep.	Hermine		põwwane ilm.
17 Tõisip.	Aleks		f. 10, 56 m. õdd.
18 Kolmap.	Rosina		Pilwin.
19 Nelsap.	Laura		
20 Rede	Elias		
21 Poolp.	Daniel		

6. p. p. Kolmain. p. Wariserbe n. Kirjatundj. õigus. Matt. 5, 20—26.			
22 Pühhap.	Maddalena	M. Wabb. p.	Selletap.
23 Teep.	Defar		Selge.
24 Tõisip.	Kristin		Seggane.
25 Kolmap.	Jakob		Keisri Pr. sünd. p.
26 Nelsap.	Anna		f. 2, 10 m. õse.
**27 Rede	Maria		
28 Poolp.	Plato		

7. p. p. Kolmain. p. Jeesus saap ärraselletetud. Matt. 17, 1—9.			
29 Pühhap.	Pedo		Jahhe.
30 Teep.	Walter		
31 Tõisip.	Ern		

1. Julil tõssep päiw:	f. 3, 16 m.,	lät alla:	f. 8, 52 m.
11. — — — —	3, 35 — — — —	— — — —	8, 36 —
21. — — — —	3, 56 — — — —	— — — —	8, 15 —

1. Junil tõssep päiw:	f. 2, 56 m.,	lät alla:	f. 9, 3 m.
11. — — — —	2, 55 — — — —	— — — —	9, 8 —
21. — — — —	3, 2 — — — —	— — — —	9, 6 —

VIII. August.

31 päwa.

Põimo=ku.

So sõnna, Jummal, mulle sago, Et ma ei esfi kõndiben; Ta mulle meelde algatago, Mes kirjutet om säebusen. Säält waimo häält its kõnnelko, Mo mannitsago, nomigo.

1 Kolmap.	Jakkap	Peetri abhila p.	Selge.
2 Neljap.	Moses		Pilwin.
3 Rebe	August		
4 Poolp.	Eleasar		☉ f. 7, 42 m. homm.

8. p. p. Kolmain. p. Soitke henda karmwala prohmete eest. Matt. 7, 15—23.

5 Pühhap.	Dewalt		Pilwin.
*6 Eesp.	Uis Krist. ärrasellet. p.		Seggane
7 Tõisip.	Tinno		ilm feist
8 Kolmap.	Kotlip		
9 Neljap.	Roman		
10 Rebe	Juhhan	Sawritse p.	☉ f. 10, 55 m. ödd.
11 Poolp.	Olga		näddal otša.

9. p. p. Kolmain. p. illekoht. majjapidd. peap arwo andm. Euf. 16, 1—9.

12 Pühhap.	Klara		Selge.
13 Eesp.	Ello		Sattap.
14 Tõisip.	Eusebius		
*15 Kolmap.	Matli	Rõa Mar. p.	Selletap.
16 Neljap.	Isak		Pilwin.
17 Rebe	Henning		
18 Poolp.	Lena		☉ f. 1, 1 m. p. f.

10. p. p. Kolmain. p. Jerusalemi-lina ärrahäetamine. Euf. 19, 41—48.

19 Pühhap.	Sebalt		Lämmi
20 Eesp.	Pernart		nink tabhe.
21 Tõisip.	Rut		Selge.
22 Kolmap.	Wiliipert		Udsune.
23 Neljap.	Jakkeus		Selge.
24 Rebe	Pärile		
25 Poolp.	Eudwif		Põud.

11. p. p. Kolmain. p. Wariser ja müütnik Jumm. koan. Euf. 18, 9—14.

26 Pühhap.	Natalia		☉ f. 5, 44 m. ödd.
27 Eesp.	Jeppart		Selge jahhe
28 Tõisip.	Augusta		ilm.
*29 Kolmap.	Juwan	Ristja Zani surma mäll. p.	
**30 Neljap.	Aleksander		Reisri S. nimm. p.
31 Rebe	Rebekka		

1. Augustil tõssep päike: f. 4 19 m. lät alla: f. 7 49 m.

11. — — — — 4, 41 — — — — 7, 22 —

21. — — — — 5, 4 — — — — 5 —

IX. September. 30 päiwa.

Mihkle=ku.

Mo giugu omma werrega, D kallis Jeesus Krist, Nink nida pattust puhasta Mo henge armolist.

1 Poolp.	Egidius		Selge
12. p. p. Kolmain. p.	Keleto ja kõrweto innemine.	Mark. 7, 31—37.	
2 Pühhap.	Elisa		☉ f. 3, 55 m. p. f.
3 Eesp.	Perta		läämi ilmakene
4 Tõisip.	Meus		fats näddalat
5 Kolmap.	Natanael		järgimõda.
6 Neljap.	Mango		
7 Rebe	Regina		
*8 Poolp.	Maria	Maria sünd. p.	Ironipärr. sünd. p.

13. p. p. Kolmain. p. Samaritiline näubap armo Jud. Euf. 10, 23—37.

9 Pühhap.	Pruno		☉ f. 7, 35 m. h.
10 Eesp.	Sostenes		
11 Tõisip.	Kerrart		
12 Kolmap.	Sirus		
13 Neljap.	An		
*14 Rebe	Hanto	Risti allend. p.	
15 Poolp.	Nifodemus		Sattap.

14. p. p. Kolmain. p. Kümme piddali-tõbbist. Euf. 17, 11—19.

16 Pühhap.	Pina		☉ f. 5, 35 m. h.
17 Eesp.	Lambert		
18 Tõisip.	Titus		
19 Kolmap.	Werner		3. Kwatember.
20 Neljap.	Madde		Wakstik lämmi
21 Rebe	Matteus	Matteuse p.	ilm.
22 Poolp.	Morits		

15. p. p. Kolmain. p. Mammona orjusest. Matt. 6, 24—34.

23 Pühhap.	Hosea		Selge.
24 Eesp.	Ants	Zani sam. p.	
25 Tõisip.	Kleomas		☉ f. 7, 25 m. h.
*26 Kolmap.	Tanno	Zani oppet. p.	
27 Neljap.	Udo		Wihma
28 Rebe	Wenzel		sattap.
29 Poolp.	Mihkel	Mihkle p.	Seggane.

16. p. p. Kolmain. p. Sõja-naise poig Naini-linast. Euf. 7, 11—17.

30 Pühhap. | Hieronimus

1. Septembril tõssep päiw f. 5, 28 m., lät alla: f. 6, 23 m.

11. — — — — 5, 49 — — — — 6, 55 —

21. — — — — 6, 11 — — — — 5, 26 —

X. Oktober. 31 päiwa. Wina, fu.

Hengen Jesa palget kanden Nautte armo lähhemal; Teedte, et te abbi anden Tete kiik siin Jõsandal. Mes ka sallajan pääb tetta, Temma silmist selgeht' nättas.

*1 Eesp.	Piis Maria kaitsem. j. eesp.	☉ f. 12, 46 m. õse. Selge. Seggane.
2 Tõisp.	Wolrat	
3 Kolmap.	Jairus	
4 Neljap.	Pranz	
5 Rebe	Saul	
6 Poolp.	Wides	

17. P. p. Kolmain. p. Jesus süttitap weetõbbist pühhap. Eul. 14, 1—11.

*7 Pühhap.	Simson	☉ f. 7, 54 m. õdd. Tahhe ilm.
8 Eesp.	Siraf	
9 Tõisp.	Jaak	
10 Kolmap.	Mai	
11 Neljap.	Purfart	
12 Rebe	Walwrit	
13 Poolp.	Albreht	

18. P. p. Kolmain. p. Suremb käft jäebusen. Matt. 22, 34—46.

14 Pühhap.	Kai	☉ f. 11, 42 m. õse. Seggane.
15 Eesp.	Hedwi	
16 Tõisp.	Kallus	
17 Kolmap.	Emil	
18 Neljap.	Lufas Eufase p.	
19 Rebe	Luzius	
20 Poolp.	Wendelin	

19. P. p. Kolmain. p. Jesus süttitap luwallust innemist. Matt. 9, 1—8.

*21 Pühhap.	Ursel	☉ f. 7, 10 m. õdd. Udsune ilm.
*22 Eesp.	Katta Kasani pühha M. p.	
23 Tõisp.	Sewerin	
24 Kolmap.	Salome	
25 Neljap.	Krispin	
26 Rebe	Lisa	
27 Poolp.	Jeets	

20. P. p. Kolmain. p. Paljo omma kutsutu, ent weidi ärrat. Matt. 22, 1—14.

28 Pühhap.	Simon Simon Juba.	☉ f. 10, 45 m. h.
29 Eesp.	Hels	
30 Tõisp.	Upsalon	
31 Kolmap.	Wolfgang	

XI. November. 30 päiwa. Märtna, fu.

Ei auwo, kuttust ihka ma. Mes paljo pühwa sada; Ent usku ärra laese sa, Wul, Jummal, kaotada. Mo auw iks olgo waggau, Arm, sõprus, heidues, tasfaus Nink kuttus sinno kohtun.

1 Neljap.	Anne	Pühho p.	☉ f. 12, 21 m. p. f. Bihma sattap. Pilwin.
2 Rebe	Etta	Pengide p.	
3 Poolp.	Nahum		

21. P. p. Kolmain. p. Kunninga-mehhe poig. Jan. 4, 47—54.

4 Pühhap.	Ot	☉ f. 12, 21 m. p. f. Bihma sattap. Pilwin.
5 Eesp.	Enno	
6 Tõisp.	Linnert	
7 Kolmap.	Esau	
8 Neljap.	Malle	
9 Rebe	Teodor	
10 Poolp.	Martin Martin Eutter.	

22. P. p. Kolmain. p. Rawwat sullane. Matt. 18, 23—35.)

11 Pühhap.	Kriisk	Martin piiskop.	☉ f. 5, 48 m. õdd. Kulmetap.
12 Eesp.	Jonas		
13 Tõisp.	Paap		
14 Kolmap.	Widrik		
15 Neljap.	Leopolt		
16 Rebe	Annif		
17 Poolp.	Hugo		

23. P. p. Kolmain. p. Orja Keisrit nink Jummalat. Matt. 22, 15—22

18 Pühhap.	Esra	☉ f. 5, 14 m. h.
19 Eesp.	Elisabet	
20 Tõisp.	Amos	
*21 Kolmap.	Marret Maria ohwer.	
22 Neljap.	Abbas	
23 Rebe	Klement	
24 Poolp.	Jossias	

24. P. p. Kolmain. p. Pämehhe tüttar n. weritõbb. naine. Matt. 9, 18—26.

*25 Pühhap.	Katri Katriina p.	☉ f. 10 õdd.
26 Eesp.	Kõnrat	
27 Tõisp.	Pabbo	
28 Kolmap.	Rünter	
29 Neljap.	Meinart	
30 Rebe	Andres Andrese p.	

1. Novembril tõssep päiw: f. 7, 47 m., lät alla: f. 3, 41 m.

11. — — — — — 8, 9 — — — — 3, 23 —

21. — — — — — 8, 29 — — — — 3, 10 —

1. Oktobril tõssep päiw: f. 6, 34 m. lät alla: f. 4, 57 m.
11. — — — — — 6, 56 — — — — 4, 30 —
21. — — — — — 7, 21 — — — — 4, 5 —

Jesup tullep toma õnnistust; Mailm kulep omma lunnastust; Kuis ta peap tõsēma Pattu unneſt, pāsēma Pattu kapluſt, õnſuſt ſama nūūd.

1 Poolp.	Arnolt	
1. Krist. tullem. p. Rittetu olgo, ke tullep Jēſanda nimmel. Matt. 21, 1—9.		
2 Pühhap.	Kārēna	Wihma ſattap.
3 Eesp.	Kola	Selged, külma
4 Tõisip.	Matti	ilmad.
5 Kolmap.	Sabina	
*6 Neljap.	Nikolai Riggola p.	Troni parr. n. p.
7 Rebe	Tonni	f. 8, 31 m. h.
8 Poolp.	Katē Maria ſamiſe p.	

2. Krist. tullem. p. Seede, et Jummalat riik lāhhūn om. Luſ. 21, 25—36.		
9 Pühhap.	Rudolp	
10 Eesp.	Judit	Selge.
11 Tõisip.	Woldemar	Wihma ſattap.
12 Kolmap.	Otilia	
13 Neljap.	Euzia	Pehmes lõop.
14 Rebe	Nikafius	
15 Poolp.	Hip	f. 10, 32 m. h.

3. Krist. tullem. p. Jaan wangi-tornin. Matt. 11, 2—10.		
16 Pühhap.	Johana	
17 Eesp.	Vazarus	Wägga illus ilm.
18 Tõisip.	Kristop	
19 Kolmap.	Lot	4. Kwatember.
20 Neljap.	Abraham	
21 Rebe	Tomas Toma p.	Wihma ſattap.
22 Poolp.	Peata	f. 2, 1 m. p. l.

4. Krist. tullem. p. Jani tunnistus. Jan. 1, 19—28.		
23 Pühhap.	Tohvre	Selge ninf
24 Eesp.	Ewa	waiklik külmi.
*25 Tõisip.	Tõnno Prantſ. ſõaw. hull.	1. Talwiste p.
*26 Kolmap.	Pillo māl. p.	2. Talwiste p.
*27 Neljap.	Wanka Ewang. Jaan.	Udſune.
28 Rebe	Wera Ilmsūt. laſte p.	
29 Poolp.	Noa	f. 10, 55 m. h.

Pühhapäiwal parr. Talw. p. Simeon ninf Hanna. Luſ. 2, 33—40.		
30 Pühhap.	Tawit	Selge taiwas.
31 Eesp.	Silwester	

1. Tezembril tõsēp päiw: L. 8, 44 m., lāt alla: L. 3, 5 m.
 11. — — — — — 8, 51 — — — — — 3, 6 —
 21. — — — — — 8, 52 — — — — — 3, 18 —

Ajjastaja aija.

- 1) Kewwaf alluſtap 8. Märzil f. 11, 29 m. homm.
- 2) Surwi alluſtap 9. Junil f. 8, 15 m. homm.
- 3) Süggis alluſtap 10. Septembril f. 10, 23 m. õdd.
- 4) Talw alluſtap 9. Tezembril f. 4, 18 m. p. feſtp.

Päiwa = ja fu = warjotuse.

Selfinnatſel ajjastajal warjotetas päiw katēfõrd n. fu katēfõrd. Eddimāne warjotus om päiwa-warjotus 24. Märzil hommungul. Temma ei olle meie pool nāttawal. Tõine warjotus om fu-warjotus 8. Aprilit enne feſt-päiwa. Temma ei olle meie pool nāttawal. Kolmas warjotus om päiwa-warjotus 17. Septembril hommungul. Temma ei olle meie pool nāttawal. Neljas warjotus om fu-warjotus 1. Oktobril eespäiwa õſel waſta tõisipäiwa. Ta alluſtap f. 11, 9 m. õddangul ninf lõppep oſa f. 2, 15 minn. hommungul. Kel 12, 42 m. om fu tärweſte warjotetu. Tartun om ſefinnane warjotus alluſtufeſt lõppetufeſi ſelgeſte nātta, fui taiwas ſelge om.

Sel ajjastajal nāūdap tunnipaſ.

1. Januaril	1. Julil
9 minnutit tunnikellaſt taggaſi	5 minnutit tunnikellaſt taggaſi
1. Webruari	1. Auguſtil
15 minnutit tunnikellaſt taggaſi	5 minnutit tunnikellaſt taggaſi
1. Märzil	1. Septembril
10 minnutit tunnikellaſt taggaſi	4 minnutit tunnikellaſt ette
1. Aprilit	1. Oktobril
tunnikellaſt ette	14 minnutit tunnikellaſt ette
1. Mail	1. Nowembril
4 minnutit tunnikellaſt ette	15 minnutit tunnikellaſt ette
1. Junil	1. Tezembril
tunnikellaſt ette	6 minnutit tunnikellaſt ette.

Kerriko = ninf Krono-pühha ninf mõnne mu mälletuſe = päiwa.

Januaril.

1. Waſſe-ajjastaja pühha ninf Surewüſti Prowwa Helena Pawlowna ſündimise pühha.
6. Kolme-Runninga pühha.

Webruari.

2. Kūnle päiw.
19. Sure Keisri h. Aleksander Nikolajewitſi troni p.
24. ninf 25. Rebe ja poolpäiw enne lihhapeite.

März il.

7. Palwe kolmapäiv.
25. Maria kolutamise pühha.

April il.

12. Suur Neliapäiv.
13. Suur Nede.
15. Vihavõtte ehk Kristuse ülestõõsemise pühha, terve nädal.
17. Sure Keisri herra Aleksandri Nikolajewitsi sündimise pühha.
23. Väeja Keisri Prowwa Aleksandra Weodorowna nime Surewürsti Prowwa Aleksandra Josepowna nime pühha.

Mai il.

9. Nigola päiv.
24. Kristuse aiwaminnemise pühha.

Juni il.

3. n. 4. Suurwiste pühha.
24. Janipäiv.
29. Peetri Paweli päiv.

Juli il.

1. Väeja Keisri Prowwa Aleksandra Weodorowna sündimise pühha.
27. Sure Keisri Prowwa Maria Aleksandrowna sündimise pühha.

August il.

6. Kristuse ärraselletamise pühha.
15. Maria aiwaminnemise pühha ehk Nõja Maria päiv.
29. Nistja Jani surma mäletuse päiv.
30. Sure Keisri herra Aleksandri Nikolajewitsi nime pühha.

Septem b r i l.

8. Maria sündimise päiv nime Surewürsti nime Tronipär-
randaja Nikolai Aleksandrowitsi sündim. pühha.
14. Nisti üllendamise päiv.
26. Jummalatõnna tundja ehk oppetaja Janimäletuse päiv.

Oktob r i l.

1. Maria kaitsemise nime eenpallemise päiv.
7. Põimo pühha.
21. Kerriko õige uõsu ülesõõdmise pühha.
22. Kasani pühha Maria pühha.

Nowe m b r i l.

21. Maria õhvri pühha.
25. Koolnuide mäletuse pühha.

Tej e m b r i l.

6. Surewürsti nime Tronipär-
randaja Nikolai Alek-
sandrowitsi nime pühha.

25. 26. nime 27. Talwiste pühha. Se aig pühhenbetas
sammäletuse, et 1812. aastal Prantsuse sõawäggi
Jummalatõnna abbiga Wennerigist wäljaeti.

Meie sure Keisri Herra suguwõõsa.

Aleksander II. Nikolajewits, koggona Wennerigi
Üllembwallitseja ja Keiser nime Polama Kunningas, om
sündinu 17. Aprilil 1818.

Maria Aleksandrowna, Wenneri ja Polama Keisri
nime Kunninga Prowwa, Hessenima Sureherzogi tüttar,
om sündinu 28. Julil 1824. Neide laste:

1. Nikolai Aleksandrowits, Jesarewits, Suurwürst ja
Tronipär-
randaja, om sündinu 8. Septembris 1843.

2. Aleksander Aleksandrowits, Suurwürst, om sün-
dinu 26. Webruaril 1845.

3. Wladimir Aleksandrowits, Suurwürst, om sün-
dinu 10. Aprilil 1847.

4. Aleksei Aleksandrowits, Suurwürst, om sün-
dinu 2. Januaril 1850.

5. Maria Aleksandrowna, Suurwürstina, om sün-
dinu 5. Oktobril 1853.

Õnna sadonu Sure Keisri Herra Nikolai I. last, Alek-
sandra Weodorowna, Keisri emma, õnna Preissima
Kunninga tüttar, om sünd. 1. Julil 1798. Temma laste:

a) Konstantin Nikolajewits, Suurwürst, om sündinu
9. Septembris 1827. Temma abbigasa: Aleksandra
Josepowna, Surewürsti Prowwa, Saksen-Altenburgima
Herzogi tüttar, om sündinu 26. Junil 1830. Neide laste:

1) Nikolai Konstantinowits, Suurwürst, om sün-
dinu 2. Webruaril 1850.

2) Olga Konstantinowna, Suurwürstina, om sün-
dinu 22. Augustil 1851.

3) Wera Konstantinowna, Suurwürstina, om sün-
dinu 4. Webruaril 1854.

b) Nikolai Nikolajewits, Suurwürst, om sündinu
27. Julil 1831.

c) Mihhail Nikolajewits, Suurwürst, om sündinu
13. Oktobril 1832.

d) Maria Nikolajewna, Suurwürstina nime Keiserliko

Leibtenbergi Herzogi Maksimiliani läst, om sündinu 6. Augustil 1819. Temma laste: 1) Maria Maksimilianowna Romanowska, Keiserlik Prinzes, om sündinu 4. Oktobril 1841.

2) Nikolai Maksimilianowits Romanowski, Keiserlik Prinz, om sündinu 23. Julil 1843.

3) Eugenia Maksimilianowna Romanowska, Keiserlik Prinzes, om sündinu 20. Märzil 1845.

4) Eugen Maksimilianowits Romanowski, Keiserlik Prinz, om sündinu 27. Januaril 1847.

5) Sergei Maksimilianowits Romanowski, Keiserlik Prinz, om sündinu 8. Tezembril 1849.

6) Georg Maksimilianowits Romanowski, Keiserlik Prinz, om sündinu 17. Weebbruaril 1852.

e) Olga Nikolajewna, Suurwürstina, om sündinu 30. Augustil 1822. Temma abikaasa: Kaarl Widrik Aleksander, Württembergima Kuninga poig nink Kronpärändaja, om sündinu 22. Weebbruaril 1823.

Onsa laddonu Sure Keiseri Herra Paweli I. laste:

1) Maria Pawlowna, Suurwürstina, Saksen-Weimarima Sureberzogi Kaarl Widriki läst, om sündinu 4. Weebbruaril 1786.

2) Anna Pawlowna, Suurwürstina, Hollandima Kuninga Willemi II. läst, om sündinu 7. Januaril 1795.

Onsa laddonu Surewürsti Mihhail Pawlowitsi läst Helena Pawlowna, Surewürsti Prowwa, Württembergima Herzogi tüttar, om sündinu 28. Tezembril 1806.

Temma tüttar: Katarina Mihhailowna, Suurwürstina, om sündinu 16. Augustil 1827. Temma abikaasa: Georg, Mecklenburg-Strelitsima Herzog, om sündinu 30. Tezembril 1823.

Sel ajastajal petas ladet:

Januaril.

7. Tartolinan suur Saksa laat, 3 n. — 7. Linna-turg Wörrolinan, 3 p.

Weebbruaril.

2. Willandi-linan suur Saksa laat, 8 p. — 2. Wörrolinan, 1 p. — 4. Linna-turg Tartolinan, 2 p. — 8. Linna-turg Walgalinan, 2 p. — 15. Linna-turg Willandi-linan, 3 p. — 22. Wörrolin. suur Saksa laat, 8 p. —

Mai.

9. Niggola laat, Wööbso-möisan, Wenne piri pääl Näppina fihhelfunan.

Junil.

23. Jani. laat Willandi-linan, 2 p. — 26. Wörrolinan. — 27. Walgalinan. — 29. Peetri laat Tartolinan. — 29. Peetri laat Tarwasto-möisan.

Julil.

2. Karsti-möisan. — 20. Perno-linan, suur Saksa laat, 3 näd.

Augustil.

10. Walgalinan. — 15. Helme-möisan, 2 p. — 24. Lawritse laat Moskatse-möisan, Pölwa fihhelfunan. — 27. Baetamöisa-möisan, Jani fihhelfunan. — 29. Killinga-möisan, Saarde fihhelfunan.

Septembril.

2. Abja-möisan, Halliste fihhelfunan, 2 p. — 4. Sindimöisan, Torri fihhelfunan, 2 p. — 4. Sahhari laat Rāpina möisan, 2 p. — 6. Taterpera-möisan, Helme fihhelfunan. — 8. Rastna-möisan, Testama fihhelfunan. — 8. Pölwa ferriso man. — 8. Rõuge ferriso man. — 8. Tartolinan. — 10. Wönniste-möisan, Hargla fihhelfunan. — 10. Ödre-möisan, Helme fihhelfunan. — 13. Perrawere-möisan, Jagubi fihhelfunan. — 14. Krawi laat, Krawi förzi man, Wanna Anz-möisan, 2 p. — 15. Pöljamaal, 2 p. — 16. Kirrepi laat, Kirrepi sure förzi man, Rõngo fihhelfunan. — 18. Audromöisan. — 20. Wänera-möisan, 2 p. — 21. Sänna-möisan, Rõuge fihhelfunan. — 24. Mihkle laat Willandi linan, 2 p. — 25. Mihkle laat Wörrolinan. — 29. Mihkle laat Tartolinan, 2 p. — 29. Mihkle laat Walgalinan, 2 p. — 29. Rawwanurme laat Wastfelina fihhelfunan, 2 p.

Oktobril.

6. Luutnisti möisan, Rõuge fihhelfunan. — 6. Tarwasto-möisan. — 7. Vinna turg Wörrolinan, 3 p. — 10. Rāo möisan, Pülistwere fihhelfunan. — 15. Luutiwere möisan, Pöljama fihhelfunan. — 15. Orriso-möisan, Kambja fihhelfunan.

Nowembril.

1. Vinna-turg Tartolinan, 2 p. — 10. Mustweelüßan, Tõrma fihhelfunan, Peipse rannan. 10. Wörrolinan, 2 p. — 20. Linna-turg Walgalinan, 2 p. — 25. Linnaturg Willandi-linan, 3 p.

Tezembril.

6. Wööbso-möisan, Wenne piri pääl, Näppina fihhelfunan. — 27. Walgalinan, suur Saksa laat, 8 p.

Lina wahhe.

	wersta maab.		wersta maab.
Tarto linast om		Ruigaste-jama	24 $\frac{1}{2}$
Narwa-lina	186 $\frac{1}{2}$	Tõlliste-jama	22 $\frac{1}{2}$
Peterburi-lina	324	Kulbi-jama	18 $\frac{1}{2}$
Tallina-lina (Põlja- ma faut)	186	Trentsi-jama	21 $\frac{1}{2}$
Walga-lina	82	Bolmeri-lina	19 $\frac{1}{2}$
Bolmeri-lina	132	Penzi-jama	19
Rija-lina	238 $\frac{1}{2}$	Rauba-jama	22 $\frac{1}{2}$
Perno-lina (Helme- mõisa faut)	180	Englandi-jama	21
Willandi-lina (Rõn- go-mõisa faut)	99	Ropoi-sti-jama	23 $\frac{1}{2}$
Wõrro-lina (Reola- mõisa faut)	65	Rija-lina	20
Petseri-lina (Reola- mõisa faut)	109		238 $\frac{1}{2}$
Pihwa-lina (Reola- mõisa faut)	165		

Sama wahhe.

Tarto-linast Narwa-lina.	
Tarto-linast om	
Jagawere-jama	23
Tõrma-jama	26 $\frac{1}{2}$
Minnast-jama	25 $\frac{1}{2}$
Rannapungerja-jama	14
Wäikopungerja-jama	26 $\frac{1}{2}$
Jõhwi-jama	21
Wõlbi-jama	12
Waiwara-jama	18
Narwa-lina	22 $\frac{1}{2}$
	186 $\frac{1}{2}$

Tarto-linast Rija-lina.	
Tarto-linast om	
Udderna-jama	26

Bolmeri-linast Perno-lina.

Bolmeri-linast om	
Ranzo-jama	23 $\frac{1}{2}$
Ruhja-jama	22 $\frac{1}{2}$
Vaatre-jama	21 $\frac{1}{2}$
Rillingi-jama	23 $\frac{1}{2}$
Surjo-jama	19 $\frac{1}{2}$
Perno-lina	18 $\frac{1}{2}$

Tarto-linast Pihwa-lina posti-teed möda.

Tarto-linast om	
Kulbi-jama	91 $\frac{1}{2}$
Vipsi-jama	21 $\frac{1}{2}$
Viiniste-jama	21 $\frac{1}{2}$
Säina-jama	28 $\frac{1}{2}$
Wõrro-lina	29
Wäikselina-jama	27 $\frac{1}{2}$
Petseri-lina	16 $\frac{1}{2}$
Jeboski-lina	21
Korli-jama	17
Pihwa-lina	18

Rija liin.

Memas luggeja! Meie kalender toop sulle timmahawa üts pildikene, mes sul Rija lina filmi ette säep. Kõl se lina nimmi om kulus nink tutwa wannast ajjast sani fige ma, rahwa man, ent sel ajjal kääte saggedambaste kui enne sinna sure lina, mes ma-kele piri päält weel 150 wersta lõune pool saiap. Kes liggi Tarto lina ellap, peap 240 wersta, ehk kōwaste sõiten kuus päiwa kääma, enne kui pärrale saap, ent kes Rakwere wai Jõhwi kotsil ellap, sel om jo 400 wersta ehk 10 päiwa teed Rija pole kääwa. Ent olgo ta käl kawwen, — meie päiwil tark nink hokandja majjamees ei pelga siski pikka teed, — enge weap-kaupa ehk ka sda-asju Rigahhe nink toop mõnd hääd rublakest wori päält koddõ, majjapiddamise kullu päle, kui ta en- nege te pääl runblid koppika kaupa kõrtsi paigun ärra ei pilla. Sis wõip ma-mees meie päiwil en- namb kui ennemuste majjarahwaga nink sõpruga Rija linast jutto ajjada, — et säääl ollew ennamb maiju nink innemisi, kui mu linun kunnegi, — päle se sure illosa ferriko sillikõrge tornega nink suur lai jõggi, — kelle wasta Emma-jõggi wai Ruiwa- jõggi omma kui wäiko latsekese arwata, nink sure jõe pääl wast mõnni sabda suurt kaubalaitwa.

Sis mõttel nüüd kalendriteggija säratsel mehel wast mele pärrast ollewat, kui ta kalendrin ütte pilti lewwap, mes täl pikka teed nink wõerast lina jälle meelde algatap nink kii, mes ta säääl nannu. — Mees wõip nüüd ommatside ehk hä sõbra kõrwal mahhaistu, kalendri pildikest näüta nink jelletada.

Räts, siin hää! kael om ta kõrge ferriko torn, sellest ma teile kõnneli, siin een om suur Tüna-jõggi suurte laiwuga; sääl taggan kurrat kael om suur lossimajja, kun ausa Rindral, kubberner ellap. — Ent kalendrijuttoteggija mõttel ka sul wast mele pärrast ollewat, kui temma sul mõnd süggawambat teedmist ja selletust annas figest, mes ja sääl ollet nännu, nink lodap et ja hää! meel saat kuulma, mes ta sulle taht laiembalt selletada Riia lina pärrast, mes om meie Eiwlandi, ma päliin nink figesuremb nink figewannemb meie linu sean.

Riia liin om figesuremb liin meie Eiwlandi maal, sest et ei olle tõist lina meie maal, kun olles ni paljo maiju. Riia linan om neid 2,000 nink mõnni sadda. Ei ella ka tõisin linun ni paljo inemisi, — sest Riia linan loetas 65,000 koddaniko, — se om kümme fõrd ennamb kui so fihhelfkunan, — kui fihhelfkunan 6,500 henge peas ollema, — nink se ma frunt, kun kiik ne majja omma ülesehitetu nink kiik ne innemise, kea omman mitmasuggutsen ammetin nink saiusen risti rästi läbbikäüwa, om allewidega ütten rohkeste 8 wersta piuta nink 5 wersta laiuta. Ajjastajal sündiwa siin kül 1900 last, saap 500 pari laulatetus nink 1600 innemist mattetus. Räts! kül om liin suur nink ellawa temma sissen innemise pakjaste, siski om Riia liin weel 10 fõrd wähhemb nink om temma sissen 8 fõrd wähhemb innemist kui Petterburin, mes om meie rigi suur nink uhke päliin, kun meie Keisri her esfi ellap.

Ent meie Riia liin om ka wäega tullulif liin meie Eiwlandi, male nink mitmale muile kubbernemangule ümbrekaut. Sest ta om üts neist figesurembist kauplemise linust Wenne-rigin. Sääl om ennamb sadda kontori-perremees. Re lastwa ajjastajal wõderilt maist suurte laiwuga (ehk nüüd, et wainlase omma merd finnipandnu, worimeestega)

5 millioni hõbberubla eest kaupa tuuwa. Wähhemba kaupmehhe laotawa sedda kaupa tõiste linu nink ka küllade sisse wälja. Se wasta saatwa ka Riia kontori, saksa mõnnel ajjastajal ennamb kui 15 millioni hõbberubla eest kaupa meie maalt wõderale male, — ni et neide kae läbbi paljo rahha meie male tullep.

Kes Pernan, Tallinan wai Marwan om käänu, sel om ka wast mõnne kontori, saksa teggemist olnu, ent Riia kontori, sakste kauplemine om paljo suremb. Mõnni Riia kontori, her kauplep ennege ütte kaubaga. Sääl olli üts, ke ennege pudfajid oft nink ne dega laiwu täüt nink neid wõderale male saat. Mõnni kauplep ennege linnaga, tõine seemnega. —

Kontori, herra ostwa omma kaupa, mes nemina wõderale male saatwa, wähhembist kaupmehhist kofko, kea Riian nink tõisin linun ellawa. Nink kui ja Riia lina sisse lähhät omma kaubaga, sis saat õkwa küssitus, määratse linno wai neljajallutse mannu tahhat minna. Sest wannast ajjast sani om wähhembile kaupmehhile sõimoniaime, mes essast pojia päle jääp. Utte kutsutas Tuurwikeses, tõist Sikkas, jälle tõist Partsis wai Hannis, mõnnel om jälle nimmi Rebane wai Susfi, Karro wai Ilwes. Kauba kofkoforjamise nink hoitmise tarwis om ka paljo suri honid üllestettu. Sedda kaupa, mes Tüna-jõe pääl ennambast kewwajatsel ajjal sure wega mannu wetas, ni kui kannepit, linnu, õli, tubakat, tuhka, hoietas ülli surin aitun ehk maggasin, mes Kaarli-wärraja een wäljalpool lina müri omma ülesehitetu. Wanna linnaseemne, mes õlis tetas, saap ütten suren maggasin hoietus lina sissen Tomi ferriko man. Wasine linna-semen, mes külwi tarwis prugitas, saap pütte sisse paklitus nink Riian tempeldus, et wõderama mehhe tedda ärratundwa. Willi hoietas mitma fõrralisin maggasin ja linno

surin aitun, sool keldren nink heringid tol-pool
Tüna jõkke saa tuhhanda pütti kaup aessiärralikun
aitun. Nida saap se sure kauplemise läbbi mõnni
wilja-terrafene nink mõnni hä linna punnakene, mes
sinno nurme pääl om kasunu nink sinno käest läb-
bikäinu, kawwele male sadetus nink prugitas ihho
toiduses nink kattes mõnneft innemiseft, feddas
sinna eale ei olle nannu, ei sa ka omme silmiga
nähta. Uusu minno, armas küllamees, — sedda
suurt kauplemist om Summal omman tarkusen im-
metaolikult säednu, nida et innemise figin paigun
oppisse, — et meie üts tõist peame orjama ja aw-
witama eggäüts omma tö nink waiwaga.

Minna olle Riia lina Liwlandi-ma pä-linas
kutsnu. Ent pä-linas ei kutsuta tedda mitte ütfinda
suruse nink kauplemise pärrast, enge ka sepärrast,
et üllemba kofto, mes meie armolik Keisri her
Liwlandi male om säednu, Riia linan omma nink
sääl meie ma eest hooft kandwa. Siin omma
üllemba kofto, mes allamba kofto mõistmisi kinni-
taw wai mudutawa. Siin ellap Kindral-kubberner,
siin om Hoowrihtri nink Kubbernemango-wallitsuse-
kohhus. Siin ellap ka meie Ewangeliumi-Lutteri
uusu koggoduste piiskop nink kannap piiskopi koh-
tuga hooft meie ferrikuide nink koggoduste waimo-
liko saiususe eest.

Ent Riia liin om ka figewannemb liin meie
maal — nink temma ehitamisega om luggu nidade
olnu: Seitseme saa ajastaja eest olli kuit rahwas,
mes Some lahhest seni kui tol pool Tüna jõkke, sure
merre nink Peipsi wahhel, elli — paggana rahwas
nink orjas tühje wäärjummaliid nink kummatd neid
pühhas petu puie al nink tõije neile ma wilja nink
ellajid ohwris, — ohwritsiwa ka saggede innemisi,
feddi nemma ärratapsiwa. Muido mõist rahwas
kül maad harrida, karja pidada, willo ketrada nink
rõiwast kududa. Püüdsiwa ka kasso järwist nink

jõggist nink tapsiwa kütü wisi linde nink muid mõts-
ellajid, sest mõtse nink soid olli tol kõrral wäega
paljo meie maal. — Ent rahwas elli troppi, ehk
seltsiwisi wannembide al nink olli neil üttepukfu
taplemine nink sõdda tõine tõisega nink ka ümbre-
kautse rahwaga. Es olle neil mārastege hääd kōrda,
— ni kui kunnage paggana rahwa man, sest Sum-
mala sõnna nink säedust nemma es tunne. — Ent
sis elli kolmesuggune rahwas meie maal, kel olliwa
essisuggutse kele nink ellamise wisi nink tüllitsiwa ikkes
tõine tõisega. Ma lätisiwa surin troppin tõiste piri
sisse, lätisiwa maiu pallama, risusiwa karju, hae-
tiwa wilja põllo pääl ärra, waiwasiwa nink tapsiwa
nõrku naisi nink latsi, ehk wõttiwa neid ka wangi-
wisi ütten, et nemma neid koddun wäärjummaliile
ohwritses ehk rasset orjust neide päle pannes. Se
kolmesuggune rahwas olli: Ma-rahwas, mes So-
me-merrest seni kui Wirzjärke lōunepolitse otsani elli,
— Liwi-rahwas, — mes Wirzjärkeft sure merreni
iste, nink Lätti-rahwas, mes lōunepool olli. —
Liwi-rahwas om nüüd pea kuit ärrakaonu, mõnni
tuhhat ellap ennege weel Sallatse kihhelfkunan, ranna
weren, — nink neide keel saap pea otsani ärrakao-
ma, sest et nemma parhillafe jo kuit selget lätikeelt
kõnnelewa. Lätti-rahwa mannu tulliwa 700 ajast-
aja eest Saksa kaupmehhe, fea mõnne sure lai-
waga Tüna-jõe sisse olliwa lānnu. Lätlase rōemus-
tiwa sest wastseft kaubast, mes ne mehhe nelle tõiwa,
nimmelt mürgitsist asjust, — ni kui kirwe, wasfara,
ohherti, sagi nink mu tulluliko asja, — mes nemma
essit es mõista tetta, — nink naisile — sedda sa
wõit pea arwata — olli suur rōem nõgladest, karest,
firriwast rōiwast nink paeltest, helmedest nink ka
wäikust peeglist, kun nemma omma illosat palget
selgede näggiwa. Säratse kauba eest nemma anni-
wa wõerile mehhile hääle meel, mes nemma tarwi-

tiwa, — wilja, nahku, nimmelt rebbase, soe nink
fahro nahku, ka palke nink muido särast.

Nida nemma kaupliwa tüf aiga rahholikult.
Wõera kaupmehhe ehbitiwa hennelle Tüna:je weren
mõnd majja, fun na wõsiwa ellada nink kaupa
hoita. Pärakõrd tõiwa nemma ka ütte wagga
Munka ütten, Saksamaalt, et temma Lätlaifi pididi
Jummala sõnna oppetama nink hirmsast wäärjum-
mala orjusest risti uusu pole käändma. — Sedda
teggi mees ka fige uustawusega nink sündi kuis
Apostli:teggude ramatun 16 pät. 14 wersin om
kirjutetu: et Jummal ka Lätlaste sean mõnnele
sõant arwas, et nemma tähhele panniwa, mes
Jummala mees, kel nimmi olli Meinhard, üttel,
— ja paljo neide sean lastsiwa henda risti. Ent
om ka kirjutetu, et armooppuse juttus, kohhe ta
tulley, tuld nink waino pallama läüdap nink et
temma innemist tülli weap wasta temma essa, nink
tüttart wasta temma emma nink minnijat wasta
temma ämma (Matt. 10, 35). Se sõnna om
nida mõista: kui mõnne omma usklikus sanu
Jummala sõnnale, — sis nemma säedwa ka om-
ma ello temma pärra nink heitwa mahha henn-
sest tütrakust nink lihhaliko himmo, liigjomi, liig-
sõmist nink hirmsat wäärjummala orjust (1 Peetri
4, 3, 4). Sest pahhanewa tõise, kea Jummala
sõnna ärrapõlgwa, — et neide welle ennamb ei
tahha neidega ütten eddesi ellada ilmfõrratun furjan
ellun. Nida olli ka Lätlastega tol äjjal luggu. No,
kea pagganis jaijewa, tõssiwa sure wihhaga neide
wasta üles, kea hennast olliwa risti uusu pole
käändnu, — nink tõssi suur tüllitsemine. Just sel
ajjal pididi wagga Meinhard ärrakoolma — nink et
paljo Lätlast olli jubba risti:usku wõtnu nink et
paljo Saks-rahwast sinna olli asunu, sis kutsuti
tõist piiskopit, nimmi olli Perthold. — Sesamma
wõttel wäe-kaupa pagganide wäffe ärraajjada nink wõt

ristitu Lätlastega nink mõnne tuggewa Saksama-
tega mõeka kätte et temma pagganid ärrawaras.

Ta tõ es olle kül Önnisteggija mele pärrast
nink sepärrast om Jummal Pertholdile näitnu, et
kes mõeka wõttap, mõegaga hukka saap. Sest Jum-
mal last sündida, et taplusen hobben, Piiskop
säljan, tuhhat nelja wainlaste sekka karras; — nink
et paggana:usku Lätlaste tedda ärratappiwa. —
Sis kutsuti kolmas piiskop Saksamaalt, Albert
nimmi, kindma sõamega nink targa päga mees.
Se wõt ette ütte finni:lina ehhitada, fun temma
pagganide wasta henda wõis hoita. 1200. ajast-
jal pärran Kristuse sündimise, — se om 656 ajast-
aja eest, ehhit temma lina Tüna:je weren nink
nimmit tedda Riia lina. Melles temma linale just
sedda nimme pand, sedda ei tija meije nüüd ennamb.
Piiskop Albert last kõrgid müre lina ümbre nink
mõnne ferriko temma sissen ehhitada, ka hennelle
ehhit temma ütte kindmat majja ehk Lõssi nink kuts
Saksamaalt wastse lina sisse paljo koddanikuid, et na
sääli hantwärgi: tööds tees nink kauples. Nidade
kaswi Riia liin pea sures lina, kelle ülle pärran
Alberti surma (temma koli 1228 ajastajal) piis-
kopi kui wüürsti wallitsiwa. — Kuis piiskop Albert
ka paljo tuggewid sõamehhi Saksamaalt tõije, kuis
temma neide abbiga küf kolm rahwast om ärra-
wäärduu, kea Liwlandi:maal elluwa, Lätlaifi, Liwi-
nink Ma:rahwast, nink kuis temma neid sundmise
wisil nink wäggisi rist nink neide paggana wäär-
jummala: orjust ärrahäet, kuis sis ka muud linu
Liwlandi:maal ehhiteti, — neide sean eddimält
Tarto ja Wõnno, Willandi ja Tallina liin, sedda
wõime tõinelõrd juttustada, kui sa muido himmus-
tat sedda kuulda. — Riian pididiwa piiskopi pea
ommast wõimusest nink arwust ossa andma wõerile
wüürstele nink pälikuile, keddi nemma olliwa Saks-
maalt sissekutsnu nink kelle abbiga nemma sedda

maad olliwa ärräwäardnu. Nink se wõimuse pär-
rast olli neil paljo tülli nink sõtta henne waijel,
nink se läbbi omma ka ma foddaniko willand wai-
watus sanu.

Ent kui selge armooppus õnsa Lutteri ajjal 338.
ajjastaja eest nakkas paistma, — kui Liwlandima
lina Ewangeliumi ussu pole heitsiwa, ka paljo ma-
sillemba nidade teggiwa nink ka tallopoija Ewange-
liumi ussu wõttiwa, — sis löppi katoliko ussu
piiskopide wõimus Rijan kohalt ärra — nink liggi
295 ajjastaja eest sai Rija liin Pohlama funningide
wõimuse alla. Reist omma mõnne püüdnu Ewan-
geliumi ussu ärrahäetada nink om se läbbi meie
male paljo rahho seggamist nink hädä tulnu. Üts
Pohlama funningas, Sigismund nimmi, pärrand
ka Rootsi riki omma esä käest, ke olli Rootsima
funningas. — Kunningal Sigismundil olli katoliko
ust, ent Rootsi rahwas olliwa kindma Lutteri ussu
mehhe nink palsiwa funninga lalla, Kaarl nimmi,
et temma neid Ewangeliumi ussu man hoias. Sis
wõt Kaarl Rootsi riki nink kroni hennele. Ent sest
tõssi pikkaline kange sõdda Rootsima nink Pohlama
waijel nink tappeldi 24 ajjastaiga se sõda taplus
Liwlandi maal nink se pikkalise tapluse nink werre
wallamise läbbi jäi meie ma wäega waeses. Wi-
mate saiwa Rootslase wõimust nink Rootsi funninga
Kaarli poig Rüstaw Udolw, ke pärran esä surma
funningas sai, wäard 1621. ajjastajal Rija lina ärra
— nink Rija liin fige Liwlandimaga jaije sis Rootsi
rigi pärralt nink wagga funningas Rüstaw Udolw
wallis esalikko nink armoliko hokelandmisega temma
ülle. Ent ta koli 1632. ajjastajal Saksamaal lah-
hingun ärra nink temma pärrandaja es olle mitte
temma saarnatse tarkuse nink waggaufe polest nink
Liwlandi maal olli mitmasuggust waiwa, sest üts
Rootsi funningas, Kaarl X. nimmi, nakkas Wenne
rigi Keisriga sõddima nink se läbbi tuli meie male

suur hädä. Temma poija poig Kaarl XII., noor
tulline funningas, ots ennamb omma auwo kui
omma rigi õnne nink allust wastsest Wenne maga
sõddida. Wenne maal olli sis üts Keiser, seddas
Summal sure tarkuse nink kindma sõamega olli eh-
hitanu, nink Summal and temmale wõimust Rootsi
funninga ülle. Se olli suur Keiser Peter I. —
Temma sai Liwlandi, ma omma wõimuse alla ütte
sõda läbbi, mes 1700 allust nink 1710 lõppeteti.
Rootsi funningas Kaarl XII. koli 1718 sõan Tani
funninga wasta. Temma sõsar nink sõsaramees,
ke nüüd Rootsi ma aujarge pärrand, tunništiwa
1721, et nemma es tahha Liwlandi nink Tallina
maad ennamb hennele nõuda, enge neid maid jada-
was Wenne rigi ommanduses ärraanda. — Rida
saije riid neide maie ülle lõppetetus nink Rija liin
sai üttes Wenne rigi linas nink saisap nüüd jubba
145 ajjastaiga se sure rigi Keisride wõimuse al.
Se wallitsuse al om meie ma jadamat rahho põlwe
õnnistust kätte sanu. Pea 150 ajjastaiga ei olle
ennamb Liwlandi maal ei üttele werrišt sõtta olnu,
ei olle üttele külla wai lina wainlastest pallama läü-
detu, ei olle üttele nurme wõderast sõawäest ärra-
sõkkutu, nink sedda kassu olleme se läbbi sanu, et
meie ütte Keisri kaitsemise al saisame, kelle wõimus
ni suur om, et ütse wainlane es julgu meie rah-
holiko makottuse sisse tükki. Rija linal om se rahho
saigus wäega tullulik olnu. Kül sõdda lähhüni 1812.
meie Liwlandima pä-linale, kui Keiser Napoleon Po-
naparte julgu Moskwahe minna pole miljoni sõa-
meestega. Ent wainlaste jaiwa Witawi nink Rija
waijel saisma, nink pea teggi suur Summal lumme
nink külma nink meie tuggewa soldatide mõega läbbi
surele wainlaste sõawäele nida otsa, et suremb oesa
sai wenne mulda mattetus nink ennege mõnne tuh-
handakese, haige nink häddalise, ommale male ärra-
pässüwa. Nüüd om jälle üts Napoleon Ponaparte,

ennemustise Pranzus Keisri wellepoig, meie sure rigi wasta sõdda tõstnu nink om se man Inglis, ma rahwast selfimehhis wõtnu. Inglis, ma rahwas nink Pranzus omma mõnni sabda ajastaiga tõine tõise wainlase olnu, ent nüüd omma nemma sõprust tennu, et nemma mõdeka meie Keisri wasta kanas. Sis om nüüd sõa tulle leek kül ka paar kõrda sel ajastajal merre poolt Rijani paistnu, ent meie tahhame lota, et Issand meie Jummal omma pai mendawat kät saap lina pääl hoitma nink neide paljo tuhhandide pääl, kea linan ellawa. Issand saap meie armoliko Keisri herrale Aleksandrile wõimust andma, ni kui temma lallale Aleksandrile, ni tõtteste kui temma omma unnustamata esä, ni kui õnnistetü lalla eenkojo pärra lotust pannep Issanda päle!

Kül olles Riia liin wainlasele üts hä sutäis! Sest liin om 60 ajastajast sani ifs surembas nink surembas kassunu. 80 ajastaja eest es olle sääl ennamb kui 700 majja nink weidi päle 20,000 innemist, nink sel ürikesel ajjal, mes üts wanna mees tarwitap ällist harwani kätwa, om liin kolmkörd surembas lännu majju nink kodanike polest. Nida kaswatwa rahho ajjal lina kui pu hä ma pääl.

Ent nüüd kaegem lina essi nink mes temma sissen tähhelepannemise wäärt om. Kui Tarto wai Perna poolt lõune pole sõidat, sis näet sa jubba ennitse wiimse jama Meiermüli man, ehk ka jubba mõnhi werst siin pool, selgede kõrgid lina torne. Edeest sõiten tullet sa läbbi Aleksandrile wärraja ütte sure lina allewite, mes Petterburi allewis kutsutas. Se allew om ni lai nink pik, et temma sissen wõis Wolmeri, Walga nink Wõrro lina häste ärramahhutada. Sen allewin omma laia ulitsa, iliosa pu, majja nink waijel kenna aia täüs uibit, kedust nink kallit lillikeisi. Allewi otsan, enne kui lina walli mannu saat, näet sa tee weren sarak

aida, nink temma puie nink wõssu warjo al paljo lina innemist jallotawat. Kül mõnni neide sean ei otsi siin lusti, enge tahhap siin üttest koormast wälale pääseda. Sa tijat jo, et helde Jummal mõne lätte sisse, mes mitto sabda pennikoormat meie mant maast wälajosep, ütte wäffe om pandnu, mes mõnd tõbbe sütitap. Säratse lätte sissen om Jummal immetaoliko tarkusega wega segganu weew, lit, wai rauda, wai mõndsuggust sola, — nink just ni paljo, et luwallune wai rinnoto häddälise kopso wai kõttoga innemine temmast abbi saap. Ent targa mehhe omma Jummal tarka tööd läbbi juurdlenu nink opnu ka sarak tõbbesüttitawat wet walmistada, et sul nüüd ennamb wajja ei olle, sedda kallit wet 300 pennikoorma taggast tuwwa wai otsi, enge wõit sedda ka Riia linan Petterburi allewin juwwa, kui so terwusele wajja peas ollema. Sis ma sõwwa sulle kigest süddamest, et sa muud wet es peas tarwitama, kui sedda, mes so omman kairun wai lätten foggup, — ta om paljo oddawamb, kui kunstlik minerali, wessi, mes sääl Wöörmanni aian müwwas, nink juwwas päleke rõem samba sõamega.

Tõine suur allew saisap hommungo pool Linajõe weren nink kutsutas Moskwa allewis. Sa lewwat temma sissen ennambest Wenne-rahwast. — Lina südda essi om süggawa frawe nink kõrge walli taggan. Lääst sinna nüüd üttest lina wärrajast sisse, kas liwa wärrajast wai Kaarle wai Jakob wärrajast, sis taht kõng sul pea kinni minna, — sest sure kõrge kiwi majja saiswa ni pakjaste tõine tõise kõrwal nink ulitsa omma ni kitsa, et sa taiwast muud ei näe, kui ütte ahtakese tribufese, nink wai waga pääset sinna kitsan ulitsan kääjide nink sõitjide hulgast läbbi. Lääst sinna nüüd pikkan ulitsan risti läbbi lina, sis saat sa tõisel pool jälle weidi arwaramba platsi päle nink pannet wast sääl omma koor

mat ütten förgen, mitmaförrallisen aidan mahha, — kun kontori:her omma kauppa foggup. — Tahhat sinna nüüd minnoga üttest neist kolmest lõunepolit: sest wärrajast (neide nimme omma: Sünderpforte, Schaalpforte, Schwimmpforte) läbbi-minna, — sis tullemme eddimält turru päle, mes wäljalpool lina Lūna-jõe weren om. Suur pik turru eggal päiwal om ni täüs rahwast, kui olles eggal päiwal Riia ladet. Lāme sis pikka silla pitte ülle laia jõe, sis same kolmanda allewite, mes Mitawi allewis kutsutas, nink kos wast ka hāād asent hobbesele nink hert: nele lewwat. Tan om se kottus, kost maalmeister sedda Riia lina pildifest om ülleswõtnu, mes kalendri een lewwat. Sāäl näet sa Riia lina õkwa nida henne een, kui pildi pāäl om malitu. Talgu al näet sinna eddi: mält suurt Lūna-jõkke, mes pea wersta maad laiuta om. Al pool lina lāt jōggi weel laembas, seni kui temma Woldera nink Lūnamünde linakeste man merde lāt, — kohhe Riia 15 wersta maad om. — Riia lina man om jōggi kottuside 6 sūlb süggow nink kange tule ajjal heljuwa wāiko lootisiko wāega kõrge laenete pāäl, sawa ka mõnnikõrd fige innemistega jōdest ärraneeltus. — Talwel külmap jōggi nidade finni, et innemise tuhhandatte kauppa temma pāäl riisti rāsti kāiwa, kui olles ea al finni: ma. Ent kui kewwajal lummi nink ea sullap nink katõki mur: rup, sis paisup jōggi nidade, et mõllemal pool ülle perwe lāt. Sis ta jōsep lina wasta kui kange wainlane nink om jubba mõnnikõrd jōweritsist alle: widest maiju nink kauppa ärraghtnu nink suurt rik: kust merde winu nink mõnd innemist waeses tennu. Sepärrast, kui ea nakkap minnema, sis pantas lina: wärrajid finni nink täüdetas neid sitta, mulla nink kiwega, nink kui sis eggal werandel tunnil walli pāäl sure tüllega paugutas, tähhendamises, kui kõr: ges jo wessi paisonu, — sis om innemistele peljo, õtse kui olles kange wainlane lina een. — Nink

fiski om se wainlane, Lūna-jōggi, muido pea kiit ajjastaig läbbi linale suur hāteggija nink sõbber. Sest paljo kalla, nimmelt raswatse sure lahha kalla, mes temma põhjan ujuwa, andwa mitmale waesile kallamehhile leiba. Ent se om weel wāhheimb Lūna-jõe tullu, — surembat tullu annap temma linale neide laiwa nink lootiskuidega, mes temma selja pāäl ujuwa nink kauppa towa ja wiwa. Mõn: nel ajjastajal tullemme nink lāwa ennam 2000 suurt laiwa, — nink suur kauplemine sadap paljo tööb nink hāād palka tuhhandile, tea kauppa kofko: paktiwa, laiwa päle pandwa ehk neist lina pole towa. Minna olle eesi aoti liggi 400 laiwa förraga nānnu lina een saiwat nink neide sean paljo, tea ni kawwedast olliwa tulnu lāmmelt maalt, et nemma funnegi ei ead, ei ka lumme es olle nānnu. — Kui sis pühhapäiwi kiit ne laiwa kir: ritwat lippo masti otfa ülestõmbawa nink pühha: päiwa:ehtega ehhitawa, sis om sul filma:lust, sedda lillo kaia nink se man fulet pea egga laiwa pāäl aiwamehhi ehk madrosid tõise rahwa keelt kõnnele: wat, nida et innemiste feli kulus kui mitmasuggutse zirgo:laulo mõtsan. Laiwa sean näet sinna siin kurrat kael pildi pāäl ka ütte, kel korstnast must suits tõssep. Ta om auro laiwa, mes ilma sõwwata ja ilma purjota kāiup nink omma te pāäl luggu ei pea, kost poolt tuul tulnes — ni kui mees, kel kindma mehhe südda nink ussu jõud rinnan, omma teed õkwa kāiup nink ei jose sinna nink tanna sedda: mõda kuis innemiste oppuse tuul puhhup. Kui sa wast tahhat süggawambat selletust auro:laiwast, sis wõit sedda sest ramatust luggeda, kelle pāäl:kirri om „Ma: ilm,“ nink tedda om ramato:trükkija Laak: manni man oddawa hinna eest sada. Minna ei mõista sulle auro:laiwa ni selgeste selletada. — Sāäl kael pildi weren näet sinna ka mõnne trusi. Ne omma kergeste laudust kofkolõdu lootisiko nink tulles

wa fewwajal, sure we aijal, Tüna-jõlle mõda alla Witepski kubbernemangust nink towa ennambest wilja, mes sure unniko wisi pälepantas nink lauduga ja raggasidega kinnikattetas, et nemma we pääl omma nätta kui liwa mäe.

Risti ülle jõe näet sa ütte walget joont laiwo waijel üttest wereft tõiseni minnewat. Se om Tüna-jõe sild. Ta saap eggal fewwajal mitmast parwest kofkopantus nink tuggewa kapluga ja abhildega tuggewide tulpe külge kinnitetus, mes jõe põhja sisse omma aetu. Süggisel enne külma saap sild jälle ärrawdetus. Ta heljup kül weidi, kui rasse loormaga wanfre temma ülle sõitwa, siski läüp eggal päiwal kül ni paljo innemist silla älle, kui so kühellunani ei olle. Kui tahhat hobbesege ülle kätwa, sis peat hobbese eest 6 tenga silla-tollirahha masma, muido ei lasta ülle. Sild sai eddimält 1701 ajastajal jõe ülle pantus nink olli temma ehhitamisega luggu nidade. Sis olli Riia liin weel Rootsi kuningaga Kaarli XII. wallitsuse al, ent tol pool Mitawi allewit olliwa Pohlama nink Saksa sõawäggi istman, mes taht lina ärrawäärda. Kaarl tuli Juli kuul Riigake omma sõawäega nink taht wainlast ärraajjada. Ent sis es olle weel silda. Üttel hommungul, pakso udso aijal, last kuningas Kaarl mõnd lootsikut niiste õlega täira nink palla ma panda. Tõssutse suitso läbbi läts udsu weel paksembas nink kat Rootsi sõawäkke nidade, et wainlaste sedda es wõi nätta. Sis läts Kaarl ommatõidaga lootsikuidega ülle nink enne kui wainlane arwas, olli Kaarl täl jubba kalan nink wäärde tedda suren lahkingun ärra. Ent noel tullitsel kuningal olli sõudmisse man aig iggawes lännu nink olli tõine wette karranu, enne kui lootisiko weerde saiwa. Sis wõt temma nõrwus, ütte silla tetta, nink seft sani om nüüd Tüna-jõe pääl sild.

Nüüd tahhame ka neid maiju weidi kaia, mes

tähhelepannemise wäärt omma. Dõsast lewwat sinna neid ka pildi pääl. Kurral kael näet sinna ütte suurt kõrget maija kätte paksu torniga. Se om Lõssimajja, mes 1495 ehhiteti. Ehhitaja olli üts Liwlandi ma wäggew ülemb nink kange sõamees, Walter von Plettenberg. Lõssimajja saifap sis jubba 360 ajastaiga. Lõssi ülle künip üts pik torn. Se om wenne kerriko torn, mes kinni-linan saifap. Päle se om weel 8 wenne kerrikut linan nink allewen nink mõnne neide seast omma wäega uhkeste ehhitetu. Ennamb häle kaele näet sinna ütte pikka torni, terraw kui nõggel. Se om Ewangeliumi Lutteri ussu Sakabi kerrik. Säälsaa saap ka eggal pühhapäiwal päle sakfalele Jummalakorjuse makele juttus petus. Kui sa johhut pühhapäiwal Riian ollema, sis wõt sinna sääl Isfanda väiwa pühhendada Jummalasõnna kuulden. Jälle ennamb hääls kael näet sinna laiwo waijel ütte pakso illosa torni, se om Tomi kerrik. Rida kutsuti wannal aijal pä kerrikuid, kelle eensaisja ülemb piiskop essi olli. Piiskop Albert ehhitas tedda 1204 ajastajal. 1547 palli temma ärra, ent sai wastseft jälle üllesteitus. Kerrik om suur nink illos nink Lutteri ajast sani saap siin Ewangeliumi ussu Jummalakorjus petus. Temma man om ka üts ramatofoggo, kun näüdetas 2 kirja, mes õnnis Martin Lutter omma kääga Riia Rae-kohutule om kirjutanu nink mes seni allale om hoietu. Rigeförgemb torn, mes pildi pääl nätta, nink mes 20 wersta päle jõri paistap, om sure Peetri kerriko pärralt. Temma sissen om üts wagga kerriko oppetaja nink Lutteri sõbber, Andreas Knöpten, 1522 ajastajal eddimält meie maal selget Jummalasõnna kuletanu. Kerrik om jubba 1406 ehhitetu nink torn om 440 jalga kõrge nink Rigeförgemb torn Wenne rigin. Ent ei olle ennamb wanna torn, seft ta sai 1721 pikseft ärrapallutetus, ent Keiser Peter I. om

setdamaid hoolt kandnu, et temma sesamma modo nink nisamma kõrge, kui ta wannast olli, jälle sai ülestettus. Torn om sis kallis kenna mälletus se sure keisri armust Lutteri ussu rahwa wasta. Siin tahha ma sulle ka kulutada, et suur keiser Peter I. weel ütte tõist mälletust om Riia linan pärrajätnu, mes sa wõit omme filmiga nätta. Minne ennege neljanda Riia lina allewete, mes Weidendammis kutsutas nink wasta õddangut jõe weren om. Säälnõwwa, kunnes Keisri aid om. Kesset aida om Peter I. omma käega ütte jallaja puud istutanu, ennamb kui 130 ajastaja eest. Pu om nüüd suur nink illos nink temma sure rigi kuujo. Ta saiasap jo ni paljo ajastaja, ent ütse pikne ei olle tedda putnu, nink pu om ni paksus lannu, et ütse marrotul tedda ei wõi murda ehk ümberajjada. — Päle neid nimmitetuid om Riian weel muid ferrikuid. Linan om suur Jani-ferrik, kun Lätti-tele juttus, tetas, — Petterburi allewin om Truta-ferrik, Moskwa allewin Jesuse-ferrik. Mitawi allewin om, tõisel pool jõkke, Märti-ferrik, mes rikka kauba-herra omma wiije ajastaja eest lastnu ehitada. Üts ainus last omma kullo päle ferriko: oppetaja majja nink kolu-majja ehitada. Sega omma nemma tunnistust andnu, et meieke ajjal innemise se päle mõtlewa, omma rikkust Jummal awwus nink lähembide ussu finnituses pruki. — Ka Zwingli Ewangeliumi koggodusel om siin omma ferrik nink nida ka Katoliko: ussu rahwale. Ka Jutele om Riian omma Jummalakodda.

Kun Jummalakorjuse eest om ni häste hoolt kannetu, saäl ei olle ka kolest pudus. Üts Kimnasiumi kool (sa tiiat jo ennistest Kalendrist, mes suggust kolu nida kutsutas) saiasap sure illosa platsi pääl õkwa Lõssi-majja wasta. Päle se om Riian weel paljo muid kole, kun noort suggu häle tõle walmistetas. Ka waeste innemiste laste kolitamise

eest saap kristliko armoga hoolt kannetus, nink waese latse sawa ärralikuin maijun toidetud, fattetus nink kaswatetus. Sa näet wast ka innemiste hulganeri poisse nink tüttarlatsi, 12 wai 16 ajastajalisi, ulitsid mõda weddelawat, santwat, wargusse päle mõlewat ehk ka wahhest ennast tõmehhis pakkawat. Me omma ütte õnnetuma latse, kelle wannemba omma ärrakolu, ehk mes weel waesemb, kelle halwa wannemba allale omma, fea eksi jummalapelgmatalt ellawa nink latse laisklemise nink wallatuse päle harjutawa. Kristlik armastus om ka neide päle halletanu. 1838 ajastajal, üttele õddangul, olli 12 heldet meest üttenkoon, ne panniwa sisamma 1162 rubla hõbbedat kofko säratside õnnetuma laste kaswatamises. Lotusen Jummalala päle sai tõ allustetus. Pärast sai lina liggidal üts suur majja, aia, nurme, nink haina: maiega ostetus nink om nüüd jubba ennamb 100 õnnetumat last jummalapelglikuis innemisis sanu üleskaswatetus, sest aiga mõda sai iks ennamb rahhantõwwo kofkopantus, et nori hengi saas pattu kaplust päästetus.

Ei olle Riian ka pudus säratsist maijust, kun waeste lāske nink wannu innemiste, ehk kun waeste tõbbiste eest saap hoolt kannetus. Kui sul wõimalik peas ollema, sis minne omme filmiga suurt Aleksandre hõde majja kaema, kun nõrgamelelisi nink hullomelelisi hoietas nink arstitas.

Kui sa nüüd meelde algatat, kui paljo hõlekandmist säratsen suren linan om, sis saat sinna awwust, taden suurt illosat raatust kaema, kun wallitu Rae kofhus iggal päiwal istup, kofhut mõistap, hoolt kannap, kõrralist ollemist ülespeap, nõwwo peap nink säep, mes mitma tuhhandile häinik tullulik om. Rae kofhto wasta näet sinna platsi pääl üttele kiwihone suurte kalude nink lotega. Tan kalutas kaup, mes laiwest tuuwas ehk laiwa päle wias, et kaup

lemisen pettust ei tetta. Om ka essi ammetimehhi, kea kii kaupaa läbbikaewa, et hääd kaupaa halwaga ei sa seggatus. Sest kui kauplemisen õigust es saas tettus, siis wõderä ma kaupmehhe es saas ennamb Riia linaga kauplema, nink se olles linale nink male sures kahjus. Mõnnikõrd om sääl ka jubba kaibust tõstetu, et külla rahwas linnakaubaga pettust teggeiwa, nink sepärrast omma rigi üllemba tõwwa kāske andnu petjide pärrast.

Tõisen paigan, Takkabi ferriko platsin, saat ka ütite illosat suurt majja näggema. Se om Liwlandima mõisnikuide majja ehk Ritterhaus. Sääl pidawa mõisniko nõwwo ma nink tallopojjade hääs nink saatwa säält omme palwid nink nõwwo armoliko Keisri herrale, et temma omma finnitust nink lubba mannu annas. Sääl om mõnni helde mees ka tallorahwa eest mõnd hääd sõnna kõnnelnu nink nõwwo pidanu, et temma saius saas parrandetus. Üsso minno, armas küllamees, ehk ma kül siin laiembat selletust ei wõdi anda, et sen majjan sai se parremb priusse saius walmistetus, mes 36 ajastaja eest Liwlandima tallorahwale sai antus.

Wast näet ka pea kesset lina ütite wastset kenna nink suurt majja, mes om ni sure kulluga ehitetu, et üts affen wast ennamb massap, kui kii so majja. Sedda majja kutsutas Pöörse. Tan koguwa pea eggal päiwal sure nink wäiko kaupmehhe nink sünnitawa ja finnitawa kaupaa, nink saap sääl mõnnikõrd ütite tunniga ennamb rahha wõetus nink massetus, kui sinna keigel ello eal nätta saat. Kül om meestele siis ka walget tarwis, nink tetti sepärrast ka neid kõrgid illosid afnid majjale, kon ni paljo saatuhanda rubla päle leppitas, nink es kaeta temma ehitamise man, kas paar küllimitto ruublid ennamb kullo.

Ent Kalendri lehhe lõppewa otsa, kui ma tahhas sinno waimun eggalitte majja ette wia, mes tähhelepannemise wäärt om, et ma sulle temma tarwidust nink tullu selletas. Mõnda wõdi minna sulle wast weel eddispäide selletada. Siski kae weel kesset Lõssi platsi kõrget kiwvi tulpa, Engel wõimuse wannituga otsan. Taad tulpa om üllesäetu se wõimuse mälletuses, mes Jummal 1812 ajastajal meie Keisri herrale and Pranzuse ülle — nink tahhame lota, et pea tõist wõimuse tulpa wõip ülles, säeda, kui meie sõdawäggi om jõudnu wainlast meie rigi piriist wäljaajada.

Nink nüüd Jummalaga jätmisses kaegem weel ütiskõrd firrimat innemiste hulka. Kae, kuis na kii rühkwa nink jooskwa, murretsewa nink henda waiwawa ello üllespiddamise, wai lusti wai amnreti täütamise pärrast. Sääl ajap hantwärgimees omma tööd, sääl jälle kaupmees omma kauplemist; siin sõidap tohtre tõbbitside päle, siin jälle rühhip mees omma kohtoammeti tõle; sesamma ulitsa pääl kääp üts omma rõemo nink lusti pärra, — tõine waiwalise tõle — se lewwap omma leiba nink tennap Jummalat, — nink tõine lewwap wast omma hulkatust sõame murrega; sesamma te pääl tulley üts tõisele wasta: rõemsa kolilats, ke ello päle henda walmistap, nink kõhn wannamees, ke pea saap ilma ladet Jummalaga jätma. Nink 80 ehk 100 ajastaja pärrast om muld neid kiki katnu nink keake ennamb ei mälletä ei neide murret, ei ka neide rõemo, nink mõnni nimmi ennege saap weel õnnistamisen mälletetus se hä pärrast, mes ta omma tõga kaas innemistele om saatnu. Nätsse! sepärrast näütwa innemiste hulga kõrge torni kui sõrme taiwa pole, et meie ärra es ünnetas, et meil figil om säetu ütiskõrd foolda, nink et meie mitmasuggutsen ello, murren figeennambest sedda murretas, et kui kella

hõlli tornist meie surma fulutap, et meie sis figest
ello tööst wõime Summala laste hengusele minna.
Sedda arwitago armoline Summal meid kifi!
Nink nüüd jä sekõrd Summalaga!

M. Santo.

(Saksa - kelest ma - keelde Ottepä kerriko - oppetaja läbbi.)

Perno nink Willandi ma - fond.

Se saap nüüd säitse ajjastaiga, et kalendriteggija
Larto: nink Wõrro-makonnast teedmist and, sedda-
wisi et luggeja kiif se makonna jao mõisid nink
kerrikomõisid leüse nink teda saise, kui suur eggaütte
mõisa orjus Rootsi taleri nink krossi pärra om,
paljus meeste nink kabbeste henge Rewisioni-ramato
pärra eggaüttel mõisal om, mitto atra maad egga
mõis Wakkoramato pärra fand nink kink pärris
temma om. Seddasamma modu annap temma ka
nüüd teedmist Perno: nink Willandi-makonnast, mes
temma mitte es olles jõudnu tallitada, kui mitte
Keiserliko Perno Kreisrihtri-kohto Sikkertari-her Gus-
tav v. Samson es olles tälle appi tulnu nink kiif
sedda üllesandnu, mes kalendriteggijal teedmata olli.
Ka siin centullewide lehte pääl omma pärrismõis-
nikuide nink kerriko-oppetajide nimme Saksa-kele pärra
üllespantu nink mes kronomõis om, kronomõisas täh-
hendetu, et ennege kronomõisa rentnikuide ehk wallit-
sejide nimme sekõrd mahhajanu. Mõisa nimme een

om üllespantu, kumma fihhelfuna pärra foafe
mõis arwatas nink fihhelfuna nimme een jälle,
mitmas Perno Kihhelfuna, kohhus om, kink kohto-
wallitsuse al fihhelfund saisap, mes Kihhelfuna-kohto-
herra nink abbikohto-herra nimmi om nink kon fot-
tal kohhus petas.

Perno: nink Willandi-makonnast om kuns
Kihhelfuna: kohhut.

I. Kihhelfuna: kohto jaus arwatas nelli fihhel-
funda: Torri, Perno, Auderna nink Testama fih-
helfund.

II. Kihhelfuna: kohto jaus kolm fihhelfunda:
Mihkli, Sakobi nink Wändra fihhelfund.

III. Kihhelfuna: kohto jaus kolm fihhelfunda:
Karksi, Halliste nink Saarde fihhelfund.

IV. Kihhelfuna: kohto jaus kaks fihhelfunda:
Jani nink Willandi fihhelfund.

V. Kihhelfuna: kohto jaus kolm fihhelfunda:
Põltsama, Kolgajani nink Pillistwere fihhelfund.

VI. Kihhelfuna: kohto jaus kolm fihhelfunda:
Tarwaste, Helme nink Paisto fihhelfund.

 Tähhendus. Selle et kronomõiside mambet-
mine ei olle weel täwweste ärratallitetu, sepärrast ei olle
neide taleri-arm Wakkoramato pärra siin üllespantu.

Möisa nimmi

ma, fele | sassa-fele
p ä r r a

Stibbelsuna nimmi
ma-fele nint sassa-
fele p ä r r a.

Mimas Perno- Stibbels-fobh, fent al Stibbels-fassap- Reisrit Perno I. Stibbelsuna-fobhus. Stibbelsuna-fobhofer om Georg von Selmersten; abtsohofer B. von Drennid. Rohus pelas Perno linan. Perno II. Stib- bels-fobhus.	Stibbelsuna nimmi ma-fele nint sassa- fele p ä r r a.	1. Torri ferriso 2. Torri 3. Suigu 4. Tali 5. Sindi 6. Talsuranna 7. Orra 8. Ademeäte	Pastorat Torgel Torgel Suil Staälenhof Zintenbof Tackerorth Orrenhof Gudmannsbach	
	Perno Stibbels- Stibb. Pernau	1. Surju 2. Tammiäte 3. Ulu 4. Sanga n. Kautsi 5. Reio 6.	Surry Tammiist Ubla Sauf mit Reuhof Reidenhof Bremersseite	
	Stibb. Audern Auderna Stibb.	1. Auderna ferriso 2. Auderna 3. Rama 4. Jöeperre 5. Wölla 6. Pindi	Pastorat Audern Audern Rawaasaar Jaepern Wölla Woldenhof	
	Testama f. Testama f.	1. Testama ferriso 2. Testama 3. Selli 4. Pootsi 5. Kastna 6. Rübno saar	Pastorat Testama Testama Selli Podis Kastna Insel Rühn	
	Stibb. Michaelis Michaelis	1. Miblti ferriso 2. Wörrunge 3. Roonga 4. Raima 5. Ralli 6. Nedrema	Pastorat Michaelis Wörring Kofenkau Raima Rallie Friedenthal	

Waffo- ramato p ä r r a.	Newisoni- ramato p ä r r a	Mitto atra maab	Renk p ä r r a l t m ö i s o m.	
			mees- fab- -te beäte h e n g e	
—	—	123	130	113
—	—	1208	1264	950
—	—	198	186	320
561	53	631	681	7
—	—	331	359	210
—	—	533	581	450
—	—	393	405	318
—	—	268	317	340
309	21	428	472	317
581	10	432	444	750
251	32	224	261	320
—	—	1513	1816	2110
245	16	235	251	310
126	88	242	312	110
—	—	188	214	120
2173	31	1214	1275	2730
172	61	193	226	230
—	—	366	442	720
—	—	734	796	6
218	20	154	159	214
—	—	34	35	20
1357	73	1027	1153	1610
—	—	506	535	430
641	45	639	789	8
409	37	223	226	520
—	—	292	358	
294	41	144	155	3130
—	—	126	124	1100
—	—	1128	1188	1810
935	56	317	328	1130
—	—	195	217	310
336	7	126	157	430
			Emil Dffe. Kronomöis. Kronomöis. Heinr. von Stael Holstein. Kronomöis. Kronomöis. Kronomöis. Kronomöis. Reinh. von Stael Holstein. von Derselden. Reinh. von Stael Holstein. Der Stadt Pernau gehörig. desgl. desgl. Carl Friedrich Paul. A. Pitar von Pilschau. von Drennid. Kronomöis. Kronomöis. Carl von Mensentamoff. Gottl. Wilt. Franzen. Wilt. von Stael Holstein. Kronomöis. Gustav Magnus Jacoby. Der Stadt Pernau gehörig. Kronomöis. Schmidt. Kronomöis. Kronomöis. Frau von Zur Mühlen. Kronomöis. Andreas Joh. Schwabe.	

Mõisa nimmi		ma - fele	saksa - fele	p ä r r a
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Mõisa Merno. Stibbelf. - fobh., fent al Stibbelf. fassap.	Geierst Merno II. Stibbelfuna - fobhus. Stibbelf. fobtoher om Gottard von der Somen; abbi - fobtoher M. Conze. fobhus petas Merno linan.	Stibbelf. - fobh. - fent al Stibbelf. fassap.	Stibbelf. - fobh. - fent al Stibbelf. fassap.	Stibbelf. - fobh. - fent al Stibbelf. fassap.
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				
Stibbelfuna nimmi ma - fele ninf saksa fele p ä r r a.				

Waffo - ramato p ä r r a.	Revisiõn - ramato p ä r r a	Mito atra - mat	Kont p ä r r a l t m õ i s o m.
691 39	61 76	11 14	Emil Megler.
576 44	363 368	11 14	von Liliensfeld.
— —	251 238	7 4	von Fischbach's Erben.
— —	660 668	9 10	Kronomöis.
— —	276 331	6 3	Kronomöis.
— —	431 496	9 10	Kronomöis.
235 16	156 220	5 10	v. Nasacken
1120 4	618 591	14 10	v. Middendorff.
431 51	262 296	5 7	Gräfin Keyserling.
541 5	296 298	6 15	v. Höppner.
557 1	278 321	6 10	v. Derselden.
94 19	44 24	1 3	v. Nasacken.
106 18	91 107	1 6	Carl Körber.
1040 12	1555 1079	13 9	A. v. Ditmar's Erben.
1040 3	1026 1163	13 8	F. v. Ditmar.
688 15	605 647	8 12	Frau v. Ditmar (v. Stadelb.)
610 34	549 648	7 12	A. Pilar v. Pilschau.
251 50	226 227	3 2	der Stadt Pernau gehörig.
2139 4	1105 1238	26 14	William Graf Dunten.
1404 10	779 935	17 11	Georg v. Stryk.
909 82	482 563	11 8	Kronomöis.
728 89	366 439	9 2	Georg Bernh. Graf Mellin.
— —	— —	— —	Wilh. Schneider. ranius.]
448 79	306 358	5 12	Frau v. Zur Mühlen [geb. Ba.
430 32	314 386	5 8	Frau v. Colongue geb. v. Bod.
2634 68	1335 1551	32 18	Reinhold Baron Stadelberg.
718 78	417 484	8 10	Carl Baron Bruiningk.
1120 77	654 625	14	Georg v. Stryk.
— —	958 1103	15 12	Kronomöis.
1430 54	1104 636	17 17	Graf Jerssen.

Mõisa nimmi		
ma, fele		sassa-fele
p ä r r a		
Riibelstuna nimmi ma-fele minf sassa- fele pärra.		
Mitmas Perno- Riibelst.-foh, sent al fihbell, sassa- p.		
Saarde ferriko Saarahof Pattenhof Tigniz Kersel Kurfurd Vaisjar	Saarde fihbell. Kirchspiel Saara.	Pastorat Saara
1. Saarde ferriko 2. Järga 3. Patti 4. Wolwelti 5. Kerso 6. Killingi 7. Vaisfare		
Jani ferriko Pastorat Groß St. Johannis Taifer Rawast Almel Jeska Wastamoise Weibstfer Ollustfer Lebhowa Lahmes Surgefer Enge	Jani fihbellstunb. Kirchp. Groß St. Johannis.	Pastorat Groß St. Johannis
1. Jani ferriko 2. Taewere 3. Rawwaste 4. Almla 5. Jaska 6. Wastamoise 7. Regolti 8. Ollostwere 9. Lebhawere 10. Lahmuse 11. Surgawere 12. Enge		
Willandi ferriko Pastorat Fellin Schloß Fellin Wiratz Pusat Groß Rõppo Klein Rõppo Alt Tennasilm filma Neu Tennasilm Welfeta Alt Woidema Neu Woidema Perst Ninigall	Willandi fihbellstunb. Kirchspiel Fellin.	Pastorat Fellin
1. Willandi ferriko 2. Willandi 3. Wiratfi 4. Puijato 5. Sure Rõppo 6. Wastse Rõppo 7. Wanna Tenna- filma 8. Uusna 9. Welfeta 10. Woido 11. Karroli 12. Persti 13. Perri		
Reiserit Perno IV. Riibelstuna-foh. Riibelstuna-fohloher om E. v. Rathlef; abfiofioher Hugo von der Borg. Rohus petas Willandi linan.		

Waffo-ramato pãrra.		Kewissioni-ramato pãrra		Millo atre maad	Kenk pãrralt mõis om.
Rootsi taleri		mees- te	fab- beste		
frosfi		heng e			
—	—	44	55	1 ² / ₀	Christ. Heinr. Friedr. Penz.
909	78	698	850	11 ⁷ / ₀	Richard Baron Ung. Sternb.
—	—	558	382	4 ² / ₀	Kronomõis.
549	78	519	543	6 ¹ / ₀	Heinr. v. Stryk.
225	21	203	233	2 ¹ / ₀	Derselbe.
—	—	508	595	4 ⁵ / ₀	Kronomõis.
—	—	261	258	2 ³ / ₈	Kronomõis.
—	—	53	60	1 ⁷ / ₀	Georg Leonh. Schnell.
—	—	708	757	10 ³ / ₀	Kronomõis.
462	1	201	271	5 ¹ / ₀	Theod. v. Hüene.
160	71	135	131	2	Graf Fersen.
289	84	144	192	3 ¹ / ₀	v. Schischoglofow.
—	—	2013	2134	28 ¹ / ₀	Kronomõis.
—	—	213	237	3 ¹ / ₀	Kronomõis.
929	83	579	545	11 ¹ / ₀	Graf Fersen.
862	23	413	443	10 ¹ / ₀	Reinhold v. Helmersen.
276	49	186	191	3 ⁹ / ₀	Ludwig v. Rathlef.
1502	56	790	931	18 ¹ / ₀	v. Schischoglofow.
190	62	117	140	2 ⁷ / ₀	Sewigh.
—	—	80	86	1 ⁸ / ₀	Friedrich Carlblom.
3025	19	1527	1876	37 ¹ / ₀	v. Schischoglofow.
536	5	298	340	6 ¹ / ₀	der Stadt Fellin gehörig.
629	39	378	395	7 ¹ / ₀	Carl v. Krüdener.
1151	5	1068	1259	14 ⁷ / ₀	Alex. v. Stryk's Erben.
130	57	101	110	1 ¹ / ₀	Kronomõis.
—	—	775	840	15 ¹ / ₀	Kronomõis.
504	78	252	311	6 ¹ / ₀	Herm. v. Zur Mühlen.
—	—	77	101	1 ¹ / ₀	Kronomõis.
1138	—	631	717	14 ² / ₀	Georg v. Stryk.
1138	19	919	1037	14 ² / ₀	Theod. v. Helmersen.
784	20	351	414	9 ¹ / ₀	Dr. med. v. Gunderstrupp's
410	20	252	273	5 ² / ₀	Verend v. Bock. [Erben.

Mõisa nimmi		
Ma-fele.	Sa-fafele	p ä r r a.
Siibelluna nimmi ma-fele ninf safa-fele p ä r r a. Siibelluna nimmi ma-fele ninf safa-fele p ä r r a. Siibelluna nimmi ma-fele ninf safa-fele p ä r r a.	1. Põltsama ferrifo Pastorat Oberpahlen 2. Põltsama liin Schloß Oberpahlen 3. Wastse Põltsama Neu Oberpahlen 4. Kaawri Kawershof 5. Lustiwere ninf Lustifer mit Kalliküll 6. Kurrista Kurrista 7. Abdawere Abdaser 8. Pausse Pajus 9. Nuttifer Nuttifer 10. Tappiku Tappik 11. Kawa Kawa	1. Kõlgajani ferrifo Pastorat Klein St. Johannis 2. Woisifo Woisef 3. Sosare Sosar 4. Painaste Pajusby
Siibelluna nimmi ma-fele ninf safa-fele p ä r r a. Siibelluna nimmi ma-fele ninf safa-fele p ä r r a. Siibelluna nimmi ma-fele ninf safa-fele p ä r r a.	1. Põltsama ferrifo Pastorat Villistfer 2. Kabbala Cabbal 3. Kõo Wolmarshof 4. Eistwere Eistfer 5. Arrosare Arrosar 6. Ollepä Ollepä 7. Jallamessa ninf Jallamess u. Paimess 8. Põopri Põoper 9. Immarere ninf Immarer und Werrefer	1. Tawaste ferrifo Pastorat Tawast 2. Tawaste Schloß Tawast 3. Woroküll Woroküll 4. Sare Saremois 5. Kuresare Kuresar 6. Wastse Suisleppa Neu Suislepp 7. Wanna Suisleppa Alt Suislepp

Wastse ramato p ä r r a	Revisiõni ramato p ä r r a	Mitto atra mach	Kent p ä r r a l t m õ i s o m.
Rootsi taleri	mees-te b e n g e	fab-este	
151 48	88	90	1 7/8
5366 25	1777	2037	42 2/3
1914 86	747	830	23 1/2
783 21	260	291	9 1/2
1640 3	954	876	20 2/3
1100 43	443	476	13 5/8
1433 16	727	820	17 1/8
2132 36	865	1017	26 1/2
520 —	376	404	6 1/2
345 17	211	249	4 3/8
165 13	105	153	2 1/2
538 89	299	294	4 2/3
2581 78	2325	2641	32 5/8
698 62	454	524	8 1/4
137 44	67	62	1 2/3
— —	142	164	4 2/3
3268 39	1479	1605	40 2/3
— —	1185	1241	18 1/2
740 89	356	403	9 2/3
237 —	237	267	5 1/4
217 42	67	88	2 1/2
465 64	251	286	5 1/2
182 8	105	103	2 5/8
1116 39	436	547	13 2/3
— —	51	44	1 2/3
3728 77	2052	2289	46 1/2
— —	443	507	6 1/8
— —	96	110	1 1/8
— —	156	171	3 7/8
577 21	357	438	7 3/8
— —	584	649	11 2/3
			Carl Maurach.
			Gräfin Brobinsky (Gagarin).
			Carl v. Villensfeld.
			Eug. v. Samson-Himmelsfiern.
			Reinh. v. Samson-Himmelsfiern.
			Eug. v. Samson-Himmelsfiern.
			Eduard Baron Stadelberg.
			Eduard v. Wahl.
			v. Pistohlkors.
			Eduard v. Wahl.
			Cand. Heinrich Bark.
			Ludwig Heinrich Rücker.
			Elisabeth v. Jöge geb. v. Bodt
			Carl v. Sivers. [Erben.
			Eugen von Buchowden.
			Eugen Widwig.
			Baron Vietinghof.
			Kronomdis.
			Justus v. Zur Mühlens Erben.
			Kronomdis
			Baron Vietinghoff.
			Otto v. Grünewaldt.
			Peter Emmers.
			Otto Baron Stadelberg.
			Paul Carlblom.
			Carl v. Mensenkampff.
			Kronomdis.
			Kronomdis.
			Kronomdis.
			Theodor v. Krüdener.
			Kronomdis.

Mõisa nimmi	
ma = fele	saksa = fele
p ä r r a	
Stühelstuna nimmi ma = fele ninf saks fele pärra.	
Mõimas jerno stühelst. = fobh, fent al stühelst. saksap.	
her om Robert von Murep; abbißofher Mithelm von der Borg. Stohus petas Löwwe mößian.	
Helme stühelstunb. Kirchspiel Helmet.	1. Helme ferrifo 2. Helme 3. Jöggeweste 4. Löwwe 5. Kerstna 6. Adser, Alla, Le- pekki ja Wanna 7. Koorküllä ja Alsu 8. Ridago 9. Dibre 10. Hummali 11. Tingoli 12. Ropen 13. Patküllä 14. Taserpärä
Paiäte stühelstunb. Kirchspiel Paisfel.	Pastorat Helmet Schloß Helmet Beekhof Lauenhof Kerstenshof Adscher, Alsfas, Abenkat u. Althof Korküll u. Alsuma Morsel Hollershof Hummelschhof Murrifas Ropenhof Dwerlach Wagenfüll
	1. Paiäte ferrifo 2. Olstwere 3. Aido 4. Wardi 5. Diso 6. Kaarli 7. Morna 8. Kurwitse 9. Pödi 10. Pabhuwere
	Pastorat Paisfel Holstfershof Aidenhof Schwarzhof Eusefüll Carlsberg Morne Heimthal Kersel Willust

Namato Kulutaja.

Taewa manna ello tee peäl. 865 lehhel. 8. Tartus, Mattieseni kirjadega.

Cestima rahwa Kalender ehk Tähtamat 1855 aasta p. pärrast meie J. J. Kristuse sünnimist. Sel aastal om 365 p. 64 lehhel. 12. Tallinas, Kresseli kirjadega.

Cestima rahwa Kalender ehk Tähtamat 1855 aasta peäle. 64 lehhel. 12. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Sõa laul. 4 lehh. 8. Tartus, Mattieseni kirjadega.

Waffo- ramato pärä	Nootsi taleri	Kewisioni- ramato pärä	mees- te benge	fab- beste	Mitto atwa maab	Kent päralt mõis om.
95	16	69	62	13	30	Carl Johann Schutte.
1110	81	538	624	13	170	Gustav v. Kennenkampff.
689	23	332	380	8	120	Fürst Barclay de Tolly.
855	5	354	419	10	130	Robert v. Anrep.
734	13	447	528	9	30	Graf Anrep-Elmpt.
1186	50	583	308	14	160	Otto Baron Bubberg.
738	87	319	353	9	40	August v. Golejewski.
623	21	326	344	7	150	Georg v. Stryk.
159	59	131	169	1	200	v. Teubner.
1162	83	446	538	14	100	Baron Taube.
130	54	105	119	1	120	Graf Anrep-Elmpt.
311	75	111	111	3	170	Heinr. v. Stryk. [Erben.
953	78	393	423	11	180	Otto Feystag v. Voringhovens
1017	38	595	680	12	140	Bernhard v. Stryk.
—	—	40	46	1	40	Woldemar Hansen.
—	—	1008	1204	24	20	Kronomöis.
—	—	623	662	15	20	Kronomöis.
208	55	112	105	2	100	Heinrich v. Bod.
1859	57	952	576	24	80	Friedr. v. Sivers.
971	50	559	664	12	20	Derselbe.
325	59	182	215	4	100	Carl v. Sivers.
691	39	523	518	8	100	Hermann v. Sivers.
1207	57	559	664	15	370	Heinr. v. Bod.
443	44	225	297	5	100	Graf Anrep-Elmpt.

Koliramat. Koliramat eßminenne jaggo, A-B-Dra-
mat. 66 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Koliramat. Koliramat teine jaggo. Pühikenne õppe-
tus wanna ja ue Testamenti ramatutest ja Luggemiseb.
44 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Koliramat. Koliramat kolmas jaggo. Wanna ja ue
Testamenti salmid. 44 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjad.

Koliramat. Koliramat neljas jaggo. Arwamis-
ehk rehkendamise ramat, mis kolilaste kassuks on üles-
pandud. 120 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Õnna Putterusse iggapäwane ussu õppetud ja finnitud, Saksakelest Mafele. Teine jaggo. 437 lehhel. 8. Tartus, Vaakmanni kirjadega.

Ma-rahwa Kalender ehk Tähtramat 1855 ajastaja päle. 48 lehhel. 8. Tartus, Vaakmanni kirjuga.

Pühha Joulo õhto jummalatenistuses. 4 lehhel. 8. Tartus, Vaakmanni kirjadega.

Ma-rahwa Kalender ehk Tähtramat 1855 ajastaja päle. 56 lehhel. 8. Tartun, Mattieseni kirjuga.

Waimolif aastaramat 365 päwa peäle luggeda ning õppida (Wändra õppetaja wäljakirjutud). 188 lehhel. 8. Tartus, Mattieseni kirjadega.

Jummalatõetunnistused sest uustawast ja tõsisest tunnistajast, meie kalli õnnisteggiast ja Jeesandast Jeesusest Kristusest. VIII. ning 652 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Cesti-rahwa Kalender se 1855 aasta-peäle. 63 lehhel. 8. Riias, Mülleri kirjadega.

Jesama sõbrade sõalaul. 7. lehhel. 8. Tartus, Mattieseni kirjadega.

Tallinna koddaniffo 7. ramat omma sõbradele male. 8 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Koliramat. Wies jaggo, Keograhwi. 162 lehhel. 8. Tartus, Vaakmanni kirjadega.

Eüropa ja Palästina, üfs kaart Keograhwi ramato pärralt. Tartus, Schlateri tehtud. Müakse Vaakm. jures.

ABD-Pildiramat ma-rahwa lastele. 23 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Peter I., Wennerigi Keiser. 70 lehhel. 8. Tartus, Vaakmanni kirjadega.

Ranno piibli-koggoduse pühha mäalletuses. 2 lehhel. 8. Tartun, Vaakmanni kirjuga.

Paron Münkhausna naljakad juttud ja immeteud omma reisi peäl Wenemaal, Türgi söas, Wangi põlwes ja Saksamale taggast minnes. IV. ning 22 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Jesama sõbrade laul. 4 lehhel. 8. Tartus, Mattieseni kirjadega.

Wiwapoisi ramat (Wändra õppetaja kirjotud). 12 lehhel. 8. Pernus, Pormi kirjadega.

Mõnned waimoliiklud laulud. 24 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.

Tallinna koddaniffo 8. ramat omma sõbradele male. 8 lehhel. 8. Tallinas, Lindworsi kirjadega.